

Legea energiei electrice nr. 13/2007 - actualizata la 22.12.2008
Versiune actualizata la data de 22/12/2008

Legea energiei electrice

Versiunea actualizata include modificarile aduse de:

- O.U.G. nr. 33/2007 publicata in MOF nr. 337 din 18/05/2007
- O.U.G. nr. 172/2008 publicata in MOF nr. 787 din 25/11/2008.
- Rectificarea publicata in MOF nr. 864 din 22/12/2008.

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispozitii generale

Domeniul de reglementare

Art. 1. - (1) Prezenta lege stabileste cadrul de reglementare pentru desfasurarea activitatilor in sectorul energiei electrice si al energiei termice produse in cogenerare, in vederea utilizarii optime a resurselor primare de energie in conditiile de accesabilitate, disponibilitate si suportabilitate si cu respectarea normelor de siguranta, calitate si protectie a mediului.

(2) Nu se supun dispozitiilor prezentei legi:

- a) acumulatele electrice, grupurile electrogene mobile, instalatiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel;
- b) sursele stationare de energie electrica in curent continuu;
- c) instalatiile energetice amplasate in marea teritoriala, care nu sunt racordate la reseaua electrica.

Obiectivele legii

Art. 2. - Activitatile in domeniul energiei electrice si al energiei termice produse in cogenerare trebuie sa se desfasoare pentru realizarea urmatoarelor obiective de baza:

- a) asigurarea dezvoltarii durabile a economiei nationale;
- b) diversificarea bazei de resurse energetice primare;
- c) crearea si asigurarea functionarii pietelor concurentiale de energie electrica;
- d) asigurarea accesului nediscriminatoriu si reglementat al tuturor participantilor la piata de energie electrica si la retelele electrice de interes public;
- e) transparenta tarifelor, preturilor si taxelor la energie electrica in cadrul unei politici de tarificare, urmarind cresterea eficientei energetice pe ciclul de productie, transport, distributie si utilizare a energiei electrice;
- f) constituirea stocurilor de siguranta la combustibilii necesari pentru producerea energiei electrice, precum si a energiei termice produse in cogenerare;
- g) asigurarea functionarii interconectate a Sistemului electroenergetic national cu sistemele electroenergetice ale tarilor vecine si cu sistemele electroenergetice din Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice (UCTE);
- g¹) imbunatatirea competitivitatii pietei interne de energie electrica si participarea activa la formarea atat a pietei regionale, cat si a pietei interne de energie a Uniunii Europene si la dezvoltarea schimburilor transfrontaliere;
- h) promovarea utilizarii surselor noi si regenerabile de energie;
- i) asigurarea protectiei mediului la nivel local si global, in concordanta cu reglementarile legale in vigoare;
- j) asigurarea masurilor de securitate in vederea prevenirii si combaterii actelor de terorism si sabotaj asupra infrastructurii Sistemului electroenergetic national;
- k) asigurarea sigurantei in functionare a Sistemului electroenergetic national;
- l) asigurarea sigurantei in alimentarea cu energie electrica a consumatorilor;
- m) promovarea productiei de energie electrica realizata in sisteme de cogenerare de inalta eficienta, asociata energiei termice livrate pentru acoperirea unui consum economic justificat.

Intelesul unor termeni si expresii

Art. 3. - In intelesul prezentei legi, termenii folositi se definesc dupa cum urmeaza:

1. acces la reseaua electrica de interes public - dreptul operatorilor economici care produc si/sau furnizeaza energie electrica, precum si al consumatorilor de energie electrica de a se racorda si de a folosi, in conditiile legii, retelele electrice de transport si distributie;
2. autoritate competenta - Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei - ANRE;
3. avarie - eveniment care se manifesta prin abateri periculoase de la parametrii functionali prevazuti de normele tehnice in vigoare;
4. capacitate de interconexiune - instalatiile si echipamentele prin care se realizeaza conectarea a doua sau mai multe sisteme electroenergetice;
5. capacitate energetica - instalatiile de productie a energiei electrice sau energiei termice in cogenerare, retele electrice si alte echipamente electroenergetice;
6. centrala electrica - ansamblu de instalatii, constructii si echipamente necesare pentru producerea de energie electrica;
7. centrala electrica de cogenerare (termoficare) - ansamblu de instalatii, constructii si echipamente necesare pentru producerea combinata de energie electrica si termica;
8. client - persoana fizica sau juridica cu care se tranzactioneaza energia electrica;
9. client angro - orice persoana fizica autorizata sau juridica ce cumpara energie electrica in scopul revinderii pe piata interna sau externa de energie electrica;
10. client eligibil - orice persoana fizica sau juridica libera sa cumpere energie electrica de la furnizor, conform alegerii sale;
11. client final - orice persoana fizica sau juridica ce cumpara energie electrica pentru uz propriu;
12. client necasnic - orice persoana fizica sau juridica ce cumpara energie electrica ce nu este pentru propriul uz casnic; aceasta categorie include si producatori si clienti angro;
13. congestie - situatie in care, la programarea functionarii sau la functionarea in timp real, circulatia de puteri intre doua noduri sau zone de sistem conduce la nerespectarea parametrilor de siguranta in functionarea Sistemului electroenergetic national, fiind necesare actiuni corective din partea operatorului de transport si sistem;
14. consumator captiv - consumatorul de energie electrica care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul, precum si consumatorul eligibil care nu isi exercita dreptul de a-si alege furnizorul;
15. consumator casnic - consumatorul care cumpara energie electrica pentru consumul propriu al gospodariei, excluzand consumul aferent activitatilor comerciale sau profesionale;
16. consumator de energie electrica - client final, persoana fizica sau juridica, ce cumpara energie electrica pentru consumul propriu;
17. consumator eligibil de energie electrica - consumatorul de energie electrica care poate sa aleaga furnizorul si sa contracteze direct cu acesta energia necesara, avand acces la retelele de transport si/sau de distributie;
18. consumator vulnerabil - consumatorul casnic care, din motive de sanatate, varsta sau de alta natura, beneficiaza de anumite facilitati in asigurarea serviciului de furnizare a energiei electrice, stabilite prin hotarare a Guvernului si acte ale autoritatilor si organelor administratiei publice locale;
19. control asupra unui operator economic - drepturile, contractele sau orice alte modalitati prin care, separat sau impreuna si avand in vedere considerentele de drept sau de fapt implicate, se confera unui operator economic posibilitatea de a exercita o influenta decisiva asupra unui alt operator economic, in special prin:
 - a) detinerea cu titlu de proprietate sau dreptul de a folosi toate sau o parte din activele unui operator economic;
 - b) drepturi sau contracte care confera o influenta decisiva asupra structurii, drepturilor de vot sau deciziilor luate de organele interne ale unui operator economic;
20. culoar de trecere a liniei electrice - suprafata terestra situata de-a lungul liniei electrice si spatiului aerian de deasupra sa in care se impun restrictii din punctul de vedere al coexistentei liniei cu elementele naturale, obiectele, constructiile, instalatiile etc.; culoarul de trecere include zona de protectie si zona de siguranta;
21. distributie de energie electrica - transportul energiei electrice prin retele de distributie de inalta tensiune, medie tensiune si joasa tensiune, cu tensiune de linie nominala pana la 110 kV inclusiv, in vederea livrarii acestora catre clienti, fara a include furnizarea;
- 21¹. echilibru intre productie si consum - acoperirea cererii previzibile de energie electrica, fara a fi necesara reducerea consumului.
22. exploatare comerciala a unei capacitati energetice - ansamblul activitatilor desfasurate de un operator economic in sectorul energiei electrice in baza unei licente acordate in conditiile prezentei legi;
23. furnizare de energie electrica - activitatea de comercializare a energiei electrice catre clienti;

24. furnizor - persoana juridica, titulara a unei licente de furnizare;
25. furnizor de ultima optiune - furnizorul desemnat de autoritatea competenta pentru a presta serviciul de furnizare in conditii specifice reglementate;
26. furnizor implicit - furnizorul, desemnat de autoritatea competenta, care detine si licenta de distributie, precum si contract de concesiune pentru prestarea exclusiva a serviciului de distributie intr-o zona determinata sau succesorul entitatii juridice care desfasoara atat activitatea de distributie, cat si cea de furnizare la data intrarii in vigoare a prezentei legi;
27. garantie de origine - documentul emis de autoritatea competenta producatorilor de energie electrica ce atesta provenienta acesteia din surse regenerabile de energie sau in cogenerare;
28. grup de masurare - ansamblul format din contor si transformatoarele de masurare aferente acestuia, precum si toate elementele intermediare care constituie circuitele de masurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;
29. linie electrica directa - linia electrica ce leaga o capacitate energetica de productie izolata de un client izolat sau linia electrica ce leaga un producator de energie electrica si/sau furnizor de energie electrica, in scopul alimentarii directe a sediilor proprii, a sediilor secundare, a filialelor sau a clientilor eligibili ai acestora;
30. management al eficientei energetice/cererii - abordarea, globala sau integrala, destinata influentarii volumului si programarii consumului de energie electrica in scopul scaderii consumului de energie primara si a surselor de varf prin acordarea de prioritate investitiilor de eficienta energetica, contractelor de alimentare cu energie electrica intreruptibile, investitiilor noi pentru cresterea capacitatii de productie, daca acestea sunt optiunile cele mai eficiente si economice, avand in vedere impactul pozitiv pe care il are economia consumului de energie asupra mediului, asupra sigurantei alimentarii cu energie electrica, precum si asupra costurilor de distributie legate de acestea;
31. management al congestiilor - totalitatea activitatilor, programelor si actiunilor intreprinse de operatorul de transport si de sistem pentru a elimina congestiile ce apar la programarea functionarii sau la functionarea in timp real a Sistemului electroenergetic national;
32. monopol natural in domeniul energiei electrice - situatia de piata in care serviciul de transport si serviciul de distributie a energiei electrice se asigura, fiecare in parte, de catre un singur operator economic pentru utilizatorii de pe un teritoriu delimitat;
33. operator al pietei centralizate de energie electrica - operatorul economic titular de licenta care asigura organizarea si administrarea unei pieti centralizate de energie electrica;
34. operator de distributie - orice persoana care detine, sub orice titlu, o retea electrica de distributie si este titulara a unei licente de distributie prin care raspunde de operarea, asigurarea intretinerii si, daca este necesar, dezvoltarea retelei de distributie intr-o anumita zona si, acolo unde este aplicabil, interconectarea acestuia cu alte sisteme, precum si de asigurarea capacitatii pe termen lung a sistemului de a raspunde cererilor rezonabile privind distributia energiei electrice;
35. operator de transport si de sistem - orice persoana care detine, sub orice titlu, o retea electrica de transport si este titulara a unei licente de transport prin care raspunde de operarea, asigurarea intretinerii si, daca este necesar, dezvoltarea retelei de transport intr-o anumita zona si, acolo unde este aplicabila, interconectarea acesteia cu alte sisteme electroenergetice, precum si de asigurarea capacitatii pe termen lung a sistemului de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice;
36. operator economic afiliat - orice alt operator economic care, direct sau indirect, controleaza operatorul economic specificat, este controlat de acesta sau este sub controlul comun, impreuna cu acest operator economic;
37. operator economic integrat pe orizontala - operatorul economic care indeplineste cel putin una dintre functiile de productie pentru vanzare, transport, distributie sau furnizare a energiei electrice, precum si o alta activitate care nu este in domeniul energiei electrice;
38. operator economic integrat pe verticala - operatorul economic sau grupul de operatori economici ale caror relatii reciproce sunt de control, asa cum acesta este definit in prezenta lege, si care efectueaza cel putin una dintre functiile de transport sau distributie si minimum una dintre functiile de productie sau furnizare a energiei electrice;
39. ordine de merit - ordinea in care un producator de energie electrica este luat in considerare pe baza pretului ofertat pentru acoperirea necesarului de energie electrica in Sistemul electroenergetic national;
40. piata angro de energie electrica - cadrul organizat in care energia electrica este achizitionata de furnizori de la producatori sau de la alti furnizori, de regula, in vederea revanzarii;
41. piata de energie electrica - cadrul de organizare in cadrul caruia se tranzactioneaza energia electrica si serviciile asociate;
42. piata centralizata - cadrul organizat de desfasurare a tranzactiilor cu energie electrica intre diversi operatori economici, intermediare, de regula, de o contraparte centrala, pe baza unor reguli specifice, aprobate de autoritatea competenta;

43. piata cu amanuntul de energie electrica - cadrul organizat in care energia electrica este cumparata de clienti de la furnizori sau producatori, in vederea consumului;
44. plan de aparare a Sistemului electroenergetic national impotriva perturbatiilor majore - documentul care contine masuri tehnice si organizatorice, cu rolul de a impiedica extinderea perturbatiilor in sistem si de a limita consecintele acestora;
45. plan de perspectiva - planificarea pe termen lung a necesarului de investitii in capacitati de productie, transport si distributie, in vederea acoperirii cererii de energie electrica a sistemului si a asigurarii livrarilor catre clienti;
46. producator de energie electrica - persoana fizica sau juridica, titulara de licenta, avand ca specific activitatea de productie a energiei electrice, inclusiv in cogenerare;
47. productie distribuita - capacitatile de productie a energiei electrice conectate la sistemul de distributie;
48. productie prioritara - productia de energie electrica realizata din surse regenerabile sau in cogenerare eficienta, preluata cu prioritate in retelele electrice;
49. reabilitare - ansamblul operatiunilor efectuate asupra unor echipamente si/sau instalatii energetice care, fara modificarea tehnologiei initiale, restabilesc starea tehnica si de eficienta a acestora la un nivel apropiat de cel avut la inceputul duratei de viata;
50. retehnologizare - ansamblul operatiunilor de inlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral si/sau fizic, cu tehnologii moderne, in scopul cresterii eficientei activitatii, reducerii consumurilor specifice de energie, reducerii emisiilor poluante etc.;
51. retea electrica - ansamblul de linii, inclusiv elementele de sustinere si de protectie a acestora, statiile electrice si alte echipamente electroenergetice conectate intre ele prin care se transmite energie electrica de la o capacitate energetica de productie a energiei electrice la un utilizator. Reteaua electrica poate fi retea de transport sau retea de distributie;
52. retea electrica de distributie - reseaua electrica cu tensiunea de linie nominala pana la 110 kV inclusiv;
53. retea electrica de interes public - reseaua electrica la care sunt racordati cel putin 2 utilizatori;
54. retea electrica de transport - reseaua electrica de interes national si strategic cu tensiunea de linie nominala mai mare de 110 kV;
55. sector al energiei electrice - ansamblul activitatilor de productie a energiei electrice si a energiei termice in cogenerare, de transport, de servicii de sistem, de distributie si de furnizare a energiei electrice, importul si exportul energiei electrice, schimburile naturale si/sau de avarie cu sistemele electroenergetice ale tarilor vecine, precum si instalatiile aferente acestora;
56. serviciu de distributie - serviciul asigurat de operatorul de distributie care consta in asigurarea transmiterii, in conditii de eficienta si siguranta, a energiei electrice intre doua sau mai multe puncte ale retelei de distributie, cu respectarea standardelor de performanta in vigoare;
57. serviciu de sistem - serviciul asigurat de operatorul de transport si de sistem pentru mentinerea nivelului de siguranta in functionare a sistemului electroenergetic, precum si a calitatii energiei electrice, conform reglementarilor in vigoare;
58. serviciu tehnologic de sistem - serviciul de sistem asigurat, de regula, de catre producatori, la cererea operatorului de transport si de sistem;
59. serviciu de transport - serviciul asigurat de operatorul de transport si de sistem, care consta in asigurarea transmiterii, in conditii de eficienta si siguranta, a energiei electrice intre doua sau mai multe puncte ale retelei de transport, cu respectarea standardelor de performanta in vigoare;
- 59¹. siguranta alimentarii cu energie electrica - capacitatea sistemului energetic national de a asigura alimentarea cu energie electrica a clientilor finali, cu respectarea legislatiei in vigoare;
- 59². siguranta in functionare a retelei - functionarea continua a retelei de transport si, dupa caz, a retelei de distributie in circumstante previzibile.
60. sistem electroenergetic - ansamblul instalatiilor electroenergetice interconectate prin care se realizeaza producerea, transportul, conducerea operativa, distributia, furnizarea si utilizarea energiei electrice;
61. sistem electroenergetic izolat - sistemul local de productie, distributie si furnizare a energiei electrice care nu este interconectat cu Sistemul electroenergetic national;
62. Sistem electroenergetic national - sistemul electroenergetic situat pe teritoriul national. Sistemul electroenergetic national constituie infrastructura de baza utilizata in comun de participantii la piata de energie electrica;
63. sistem interconectat - serie de sisteme de transport si distributie legate intre ele prin intermediul uneia sau mai multor capacitati de interconexiune;
64. standard de performanta pentru serviciile de transport, distributie si furnizare - reglementarile emise de autoritatea competenta pentru stabilirea indicatorilor de performanta in asigurarea serviciilor de transport, distributie si furnizare;

65. transport al energiei electrice - transportul energiei electrice de la capacitatile energetice de productie pana la instalatiile de distributie sau la instalatiile consumatorilor racordati direct la retelele electrice de transport, dar fara a include furnizarea;

66. utilizator de retea electrica - producator, operator de transport si de sistem, operator de distributie, furnizor, consumator de energie electrica, racordati la o retea electrica;

67. zona de protectie - zona adiacenta capacitatii energetice, extinsa in spatiu, in care se introduc interdictii privind accesul persoanelor si regimul constructiilor;

68. zona de siguranta - zona adiacenta capacitatilor energetice, extinsa in spatiu, in care se instituie restrictii si interdictii in scopul asigurarii functionarii normale si pentru evitarea punerii in pericol a persoanelor, bunurilor si mediului; zona de siguranta cuprinde si zona de protectie.

CAPITOLUL II

Autoritati si competente

Strategia si politica energetica

Art. 4. - (1) Strategia energetica nationala defineste obiectivele sectorului energiei electrice pe termen mediu si lung si modalitatile optime de realizare a acestora, in conditiile asigurarii unei dezvoltari durabile a economiei nationale. Strategia energetica se elaboreaza de ministerul de resort si se aproba de Guvern, cu consultarea organizatiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali si a reprezentantilor mediului de afaceri.

(2) Politica energetica, urmarind directiile stabilite prin strategia energetica, este elaborata de ministerul de resort pe baza Programului de guvernare, pentru un interval de timp mediu si cu considerarea evolutiilor probabile pe termen lung, cu consultarea organizatiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali si a reprezentantilor mediului de afaceri, avand in vedere, in principal:

a) constituirea cadrului institutional corespunzator, prin definirea organismelor si a autoritatilor competente pentru realizarea acestei politici;

b) asigurarea securitatii in aprovizionarea cu combustibili;

c) asigurarea importurilor si exporturilor de combustibili si energie electrica;

d) asigurarea protectiei mediului, reconstructia ecologica a siturilor afectate de activitati energetice;

e) transparenta preturilor si tarifelor la combustibili si energie;

f) cresterea eficientei in utilizarea combustibililor si energiei;

g) dezvoltarea surselor regenerabile de energie si cogenerarii de inalta eficienta, cu acordarea de prioritati energiei electrice pentru asezarile izolate;

h) dezvoltarea cooperarii energetice internationale.

(3) Sursele de finantare utilizate pentru aplicarea strategiei energetice nationale si politicii Guvernului in sectorul energetic se asigura din sursele proprii ale operatorilor economici in domeniu, bugetul de stat, bugetele locale, imprumuturi rambursabile si nerambursabile.

(4) Masurile de sprijin de natura ajutorului de stat, propuse pentru asigurarea aplicarii strategiei energetice nationale si politicii Guvernului in sectorul energiei electrice, precum si cele prevazute de prezenta lege vor fi aprobate si acordate numai in conditiile legii.

Programul energetic

Art. 5. - (1) Politica energetica se concretizeaza intr-un program cuprinzand masuri de stimulare a activitatilor de investitii, cercetare-dezvoltare etc., aprobat prin hotarare a Guvernului.

(2) Guvernul, ministerul de resort, celelalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale si locale iau masuri pentru realizarea obiectivelor inscrise in programul prevazut la alin. (1) si examineaza, anual sau ori de cate ori este necesar, stadiul indeplinirii prevederilor acestuia.

Atributiile ministerului de resort

Art. 6. - Ministerul de resort elaboreaza strategia energetica nationala si politica energetica si asigura ducerea la indeplinire a acesteia, in conditiile prevederilor prezentei legi, avand urmatoarele atributii principale:

a) elaboreaza programe si planuri de masuri pentru aplicarea politicii Guvernului in sectorul energiei electrice, inclusiv a programelor de eficienta energetica si de promovare a surselor regenerabile de energie;

b) elaboreaza proiecte de acte normative pentru sectorul energiei electrice;

c) asigura elaborarea de studii pe baza carora urmeaza a fi stabilite prioritatile privind investitiile de interes strategic din sectorul energiei electrice;

- d) elaboreaza programul de constituire a stocurilor de siguranta la combustibili si urmareste realizarea prevederilor acestuia de catre operatorii economici;
- e) urmareste permanent, prin institutiile si autoritatile abilitate in acest sens, performantele si calitatea tehnologiilor si instalatiilor din sistemul energetic si initiaza masuri in vederea cresterii nivelului acestora;
- f) are calitatea de autoritate contractanta privind concesionarea in sectorul energiei electrice;
- g) ia masuri pentru realizarea instalatiilor de producere a energiei electrice, care permit utilizarea, in conditiile eficientei economice, a combustibililor inferiori din resurse interne, precum si valorificarea unor cantitati prestabilite de resurse regenerabile si secundare de energie;
- h) supravegheaza aplicarea si respectarea masurilor stabilite pentru protectia mediului de catre toti participantii la activitatile din sectorul energiei electrice;
- i) elaboreaza programe privind diversificarea surselor primare de energie, propunand Guvernului masuri in acest sens;
- j) implementeaza politica energetica a Guvernului, referitoare la continuarea promovarii cogenerarii, ca solutie eficienta de acoperire a consumului national de energie termica, si la utilizarea surselor regenerabile de energie;
- k) coordoneaza actiunile de cooperare cu institutii similare din alte tari, precum si cu organisme internationale de profil;
- l) avizeaza, impreuna cu Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, normativele privind protectia muncii in sectorul energetic;
- m) elaboreaza si fundamenteaza, impreuna cu Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei si cu organizatiile patronale si sindicale, propunerile de politica sociala specifice sectorului energetic, programele de asistenta sociala si medicala, de asigurari de risc si accidente, in vederea evitarii riscurilor profesionale si a reabilitarii celor care au suferit accidente de munca si boli profesionale;
- n) asigura monitorizarea respectarii angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeana pentru sectorul energetic;
- o) defineste infrastructura critica a Sistemului electroenergetic national;
- p) monitorizeaza indeplinirea masurilor asumate pentru conformitatea instalatiilor din sectorul energetic, care au obtinut perioada de tranzitie in urma negocierilor cu Uniunea Europeana, la normele prevazute in legislatia de mediu;
- q) urmareste si propune Guvernului, impreuna cu alte institutii si autoritati ale statului competente in domeniu, masuri in legatura cu realizarea stocurilor de siguranta ale Sistemului electroenergetic national in ceea ce priveste combustibilii pentru perioada sezonului rece si volumul de apa din lacurile de acumulare.

Autoritatea competenta

Art. 7. - (1) Autoritatea competenta in sectorul energiei electrice si gazelor naturale este Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (ANRE), institutie publica autonoma, cu personalitate juridica, finantata integral din venituri proprii, aflata in coordonarea primului-ministru, prin Cancelaria Primului-Ministru, care isi desfasoara activitatea pe baza regulamentului propriu de organizare si functionare, aprobat prin hotarare a Guvernului.

(2) Finantarea cheltuielilor curente si de capital ale ANRE se asigura integral din venituri proprii.

(3) ANRE poate sa infiinteze structuri proprii teritoriale fara personalitate juridica.

Finantarea activitatii ANRE

Art. 8. - (1) Veniturile proprii ale ANRE provin din: tarife percepute pentru acordarea de licente, autorizatii si atestari, pentru prestari de servicii, precum si din contributiile ale operatorilor economici din sectorul energiei si gazelor naturale sau din fonduri acordate de organismele internationale.

(2) Nivelul tarifelor si cel al contributiilor prevazute la alin. (1) se stabilesc de ANRE pe o perioada de minimum 4 ani, fiind actualizate anual cu indicele de inflatie, in conditiile legii, fiind date apoi publicitatii.

(3) ANRE intocmeste anual bugetul propriu de venituri si cheltuieli, in conformitate cu normele metodologice in vigoare.

(4) Soldurile anuale rezultate din executia bugetului de venituri si cheltuieli al ANRE raman la dispozitia acesteia si se folosesc in anul urmator avand aceeasi destinatie.

Conducerea ANRE

Art. 9. - (1) Conducerea ANRE se asigura de un presedinte, ajutat de 3 vicepresedinti, numiti si revocati prin decizie a primului-ministru, pentru un mandat de 5 ani. Presedintele reprezinta ANRE in relatiile cu tertii.

(2) Pentru aprobarea reglementarilor elaborate de ANRE se constituie un comitet de reglementare format din presedinte, cei 3 vicepresedinti si 7 reglementatori.

(3) Cei 7 reglementatori din Comitetul de reglementare, prevazuti la alin. (2), sunt numiti de primul-ministru pe o perioada de 5 ani, din cadrul personalului ANRE, la propunerea presedintelui ANRE.

(4) Comitetul de reglementare isi desfasoara activitatea pe baza unui regulament de organizare si functionare aprobat prin decizie a presedintelui ANRE.

(5) Mandatul unui membru al comitetului de reglementare inceteaza in urmatoarele situatii:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitate definitiva de exercitare a mandatului, constand intr-o indisponibilitate mai lunga de 60 de zile consecutive;
- e) la survenirea unei incompatibilitati dintre cele prevazute la alin. (7);
- f) prin revocare pentru neindeplinirea mandatului, pentru incalcarea prevederilor prezentei legi sau pentru condamnare penala, prin hotarare judecatoreasca ramasa definitiva.

(6) Revocarea mandatului unui membru al comitetului de reglementare se face de catre autoritatea care l-a numit.

(7) Calitatea de membru in Comitetul de reglementare este incompatibila cu exercitarea oricaror activitati cu caracter comercial in domeniul energiei electrice si al gazelor naturale si cu exercitarea de functii publice, cu exceptia celei didactice din invatamantul superior, in conditiile legii.

(8) Ordinele si deciziile ANRE cu privire la reglementare sunt adoptate cu votul majoritatii membrilor comitetului de reglementare.

(9) Reglementarile de interes general se aproba prin ordine ale ANRE si se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(10) Ordinele si deciziile emise de presedinte in exercitarea atributiilor sale pot fi atacate in contencios administrativ la Curtea de Apel Bucuresti, in termen de 60 de zile de la data publicarii lor in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, respectiv de la data la care au fost notificate partilor interesate.

(11) Ordinele si deciziile prevazute la alin. (10) sunt obligatorii pentru parti pana la pronuntarea unei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile.

(12) Comitetul de reglementare al ANRE este asistat de un consiliu consultativ format din 11 membri, numiti prin decizie a primului-ministru, la propunerea presedintelui ANRE, din care:

- a) 2 membri din partea directiei de specialitate din ministerul de resort;
- b) 2 membri din partea asociatiilor patronale din domeniul energiei si gazelor naturale;
- c) 2 membri din partea organizatiilor sindicale ale salariatilor din domeniul energiei si gazelor naturale;
- d) un membru din partea asociatiilor din administratia publica locala;
- e) 2 membri din partea organizatiilor profesionale;
- f) 2 membri din partea asociatiilor consumatorilor de energie electrica si gaze naturale.

(13) Membrii consiliului consultativ au dreptul la decontarea de catre ANRE a cheltuielilor de deplasare si cazare, in cazul in care sedinta se desfasoara intr-o alta localitate decat in cea de domiciliu a acestora.

(14) Consiliul consultativ asigura armonizarea intereselor operatorilor economici din sectorul energiei electrice si al gazelor naturale cu cele ale consumatorilor, evalueaza impactul reglementarilor ANRE si face propuneri de imbunatatire a acestora.

Angajarea si salarizarea personalului ANRE

Art. 10. - (1) Personalul este angajat si eliberat din functie in conformitate cu prevederile regulamentului de organizare si functionare al ANRE, ale contractului colectiv de munca si cu reglementarile legale in vigoare. Conditii de incompatibilitate stabilite la art. 9 alin. (7) sunt aplicabile si personalului.

(2) Salarizarea personalului ANRE si celelalte drepturi de personal, inclusiv drepturile banesti si cheltuielile de cazare, pentru perioada delegarii si detasarii in alta localitate in interesul serviciului, se stabilesc prin negociere in cadrul contractului colectiv de munca la nivelul ANRE si al contractului individual de munca.

(3) Confidentialitatea tuturor informatiilor obtinute in cursul sau ca urmare a exercitarii atributiilor de serviciu in cadrul ANRE este obligatorie pentru tot personalul acesteia si pentru membrii Consiliului consultativ, in conditiile prevazute de lege.

Atributiile ANRE

Art. 11. - (1) ANRE elaboreaza, stabileste si urmareste aplicarea ansamblului de reglementari obligatorii la nivel national, necesar functionarii sectorului si pietei energiei electrice, precum si a gazelor naturale, in conditii de eficienta, concurenta, transparenta si protectie a consumatorilor.

(2) ANRE este abilitata cu urmatoarele competente si atributii:

- a) stabileste reglementari cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice;
- b) acorda, modifica, suspenda sau retrage autorizatiile si licentele pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producatorii de energie termica produsa in cogenerare;
- c) elaboreaza si aproba metodologiile de calcul necesare stabilirii preturilor si tarifelor reglementate;
- d) stabileste tarifele/preturile aplicabile consumatorilor captivi, precum si criteriile si regulile pentru stabilirea tarifelor aplicate de furnizorii de ultima optiune;
- e) aproba preturile si tarifele practicate intre operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice pe piata reglementata de energie electrica, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport si de distributie a energiei electrice, preturile si tarifele practicate pentru activitatile si serviciile aferente producerii energiei termice in cogenerare destinate populatiei, pe baza de consultari, in scopul asigurarii protectiei consumatorului final;
- f) stabileste contractele-cadru de furnizare, pe cele dintre operatorii economici privind vanzarea, achizitia, transportul, serviciul de sistem si distributia energiei electrice, precum si pe cele de vanzare a energiei termice produse in cogenerare;
- g) elaboreaza regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori, care se aproba prin hotarare a Guvernului;
- h) aproba reglementari tehnice si comerciale pentru operatorii economici din sector. Reglementarile tehnice care stabilesc cerintele tehnice minime de proiectare si functionare pentru racordarea la reseaua de transport a instalatiilor de productie, a retelelor de distributie, a echipamentelor consumatorilor conectate direct, a circuitelor interne si a liniilor directe se notifica Comisiei Europene in conformitate cu prevederile Directivei 98/34/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informatii in domeniul standardelor si reglementarilor tehnice;
- i) exercita controlul cu privire la respectarea de catre operatorii economici din sectorul energiei electrice a reglementarilor emise, a sistemului de preturi si tarife in vigoare si aplica sanctiuni in cazul nerespectarii acestora;
- j) stabileste procedura de solutionare a neintelegerilor precontractuale si solutioneaza neintelegerile legate de incheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice si a contractelor de racordare la retea;
- k) stabileste metodologia proprie de urmarire si control in vederea respectarii de catre operatorii economici a sistemului de preturi si tarife;
- l) elaboreaza, in conformitate cu prevederile legale, regulamentul de constatare, notificare si sanctionare a abaterilor de la reglementarile emise in domeniu;
- m) elaboreaza regulamentul pentru autorizarea electricienilor si atestarea operatorilor economici care proiecteaza, executa, verifica si exploateaza capacitati energetice, respectiv instalatii de utilizare;
- n) urmareste aplicarea reglementarilor specifice in domeniul energiei electrice;
- o) sesizeaza ministerul de resort si Consiliul Concurentei cu privire la abuzul de pozitie dominanta pe piata si la incalcarea prevederilor legale referitoare la concurenta, ori de cate ori constata nerespectarea reglementarilor cu privire la concurenta si transparenta;
- p) creeaza si gestioneaza o baza de date la nivel national, necesara desfasurarii activitatii sale si pentru furnizarea de informatii altor autoritati in elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului energiei electrice, precum si in legatura cu activitatea comertului international cu energie electrica si cu practicile internationale in domeniu, pe baza datelor ce vor fi transmise de operatorii economici implicati;
- q) elaboreaza regulamentul privind racordarea utilizatorilor la retelele electrice de interes public, regulament care se aproba prin hotarare a Guvernului;
- r) publica rapoarte anuale asupra activitatii proprii si rezultatelor activitatii de monitorizare desfasurate conform legii;
- s) organizeaza, monitorizeaza si controleaza procedurile prevazute la art. 24;
- s) colaboreaza cu autoritatile de reglementare ale statelor din regiune pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pietei regionale, inclusiv privind schimburile transfrontaliere de energie electrica si regulile privind gestionarea si alocarea capacitatilor de interconexiune prin care sistemul este interconectat;
- t) atesta operatorii economici si autorizeaza electricienii care proiecteaza si executa lucrari in instalatiile electrice;
- t) atesta operatorii economici care asigura servicii de masurare a energiei electrice, conform unui regulament propriu;
- u) monitorizeaza piata de energie electrica in vederea evaluarii nivelului de eficienta, transparenta si concurenta al acesteia, a continuitatii in alimentare, pe baza de reglementari proprii, si prezinta rapoarte anuale primului-ministru si ministerului de resort privind problemele sesizate si solutiile aplicate.
- v) elaboreaza si aproba regulamentul de desemnare a furnizorului de ultima optiune.

(3) Activitatea de monitorizare realizata de ANRE se refera in principal la:

- a) regulile de management si alocare a capacitatii de interconexiune, in cooperare cu autoritatile de reglementare din statele cu care Sistemul electroenergetic national este interconectat;
- b) managementul congestiilor in Sistemul electroenergetic national;
- c) durata de realizare a racordarilor la reseaua de transport si distributie de catre operatorul implicat si durata de reconectare dupa reparatii;
- d) publicarea de catre operatorul de transport si de sistem si de catre operatorul de distributie a informatiilor adecvate privind capacitatile de interconexiune, utilizarea retelei si capacitatea alocata, cu respectarea confidentialitatii informatiilor comerciale specifice;
- e) separarea efectiva a situatiilor contabile, conform art. 17 alin. (2) lit. b), pentru a asigura evitarea subventiilor incrucisate intre activitatile de productie, transport, distributie si furnizare a energiei electrice;
- f) termenii, conditiile si tarifele pentru conectarea unor noi producatori de energie electrica, pentru a garanta ca acestea sunt obiective, transparente si nediscriminatorii, in special avand in vedere costurile si beneficiile diverselor tehnologii privind sursele regenerabile de energie, productia distribuita si producerea energiei termice in cogenerare;
- g) modalitatile in care operatorul de transport si de sistem si operatorii de distributie isi indeplinesc obligatiile prevazute in prezenta lege;
- h) nivelul de transparenta si de concurenta privind functionarea pietei de energie electrica.

(3¹) Atributiile si competentele prevazute la alin. (2) se completeaza cu atributiile si competentele prevazute la art. 8 din Legea gazelor nr. 351/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

(4) In indeplinirea atributiilor sale, ANRE colaboreaza cu Consiliul Concurentei, cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor, cu ministerele si cu alte organe de specialitate ale administratiei publice centrale sau locale interesate, cu asociatiile consumatorilor de energie electrica, cu operatorii economici specializati care presteaza servicii pentru sector, cu asociatiile profesionale din domeniul energiei electrice si termice si cu asociatiile patronale si sindicale.

(5) In vederea exercitarii atributiilor sale, ANRE are dreptul de acces la informatiile si documentele legate de domeniul de activitate al operatorilor economici, inclusiv la evidentele contabile ale acestora.

Art. 11¹. - (1) Raportul prevazut la art. 11 alin. (2) lit. u) cuprinde, in special, informatii privind:

- a) siguranta in functionare a retelelor electrice;
- b) prognoza balantei dintre resursele si consumul de energie electrica pentru urmasorii 5 ani;
- c) noi capacitati de productie planificate sau in curs de realizare;
- d) calitatea si nivelul de intretinere al retelelor electrice;
- e) masurile intreprinse pentru acoperirea varfului de consum si pentru acoperirea deficitelor de energie;
- f) estimarea evolutiei sigurantei alimentarii cu energie electrica pentru o perioada cuprinsa intre 5 si 15 ani de la data intocmirii raportului;
- g) proiectele sau intentiile de investitii, pe cel putin 5 ani calendaristici, ale operatorului de transport si de sistem si cele ale oricaror altor operatori, despre care au cunostinta, privind punerea in functiune a unei capacitati de interconexiune transfrontaliera.

(2) La elaborarea sectiunii din raport referitoare la proiectele de investitii in interconexiuni prevazute la alin. (1) lit. g) se iau in considerare urmatoarele elemente:

a) principiile managementului congestiilor prevazute in Regulamentul (CE) nr. 1.228/2003 al Parlamentului European si al Consiliului din 26 iunie 2003 privind conditiile de acces la retea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrica;

- b) capacitatile de transport al energiei electrice, existente si planificate;
- c) prognoza productiei pe tipuri de resurse, a furnizarii, a schimburilor transfrontaliere si a consumului intern de energie electrica cu luarea in considerare a masurilor de gestionare a cererii; si
- d) obiectivele regionale, nationale si europene de dezvoltare durabila.

(3) ANRE, pe baza reglementarilor proprii, elaboreaza raportul prevazut la art. 11 alin. (2) lit. u) in stransa colaborare cu operatorul de transport si de sistem, care se consulta, daca este cazul, cu operatorii de transport si de sistem din tarile vecine.

(4) Primele doua rapoarte prevazute la art. 11 alin. (2) lit. u) se publica pe site-ul ANRE pana la data de 30 iunie 2009, respectiv 31 iulie 2010, iar ministerul de resort le transmite Comisiei Europene.

(5) Dupa anul 2010, raportul prevazut la art. 11 alin. (2) lit. u) se publica la fiecare 2 ani, pana la data de 31 iulie, iar ministerul de resort il transmite Comisiei Europene.

Art. 11². - (1) Pentru informarea Comisiei Europene, ANRE elaboreaza si transmite primului-ministru si ministerului de resort un raport cu privire la masurile adoptate pentru indeplinirea obligatiilor de serviciu universal si serviciu public, inclusiv cele privind protectia consumatorului si protectia mediului si efectul posibil al

acestora asupra concurenței la nivel național și internațional, indiferent dacă acestea necesită sau nu o derogare de la prevederile Directivei 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de abrogare a Directivei 96/92/CE.

(2) La fiecare 2 ani de la elaborarea primului raport, acesta se reactualizează având în vedere schimbările aferente măsurilor prevăzute la alin. (1), indiferent dacă acestea necesită sau nu o derogare de la prevederile Directivei 2003/54/CE.

Electrificarea localităților

Art. 12. - (1) Electrificarea localităților se realizează cu fonduri din bugetele locale, din bugetul de stat sau din alte fonduri legal constituite.

(2) Autoritățile administrației publice locale și ministerele implicate răspund de implementarea proiectelor și a programelor de electrificare și extindere a acestora.

CAPITOLUL III

Autorizații, licențe și concesiuni

SECȚIUNEA 1

Autorizații și licențe

Activitățile supuse regimului autorizării

Art. 13. - (1) Realizarea de noi capacități energetice, precum și rețehnologizarea celor existente se desfășoară pe baza de autorizații de înființare, acordate cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Producerea, transportul, serviciul de sistem, distribuția și furnizarea energiei electrice, precum și activitățile de administrare a pietelor centralizate de energie electrică se desfășoară pe baza de licențe acordate în condițiile prezentei legi.

(3) Exercițierea oricărei activități fără autorizație sau licență se sancționează potrivit legii.

Regimul autorizării

Art. 14. - (1) Pentru autorizare, solicitantul va înregistra cererea la autoritatea competentă.

(2) Solicitantul va atașa la cerere actele și documentele care probează îndeplinirea de către acesta a condițiilor economice, financiare, tehnice și profesionale stabilite pe categorii de capacități energetice și de activități în domeniu.

(3) Nu pot fi autorizați solicitanții aflați în procedura reorganizării judiciare sau a falimentului și nici cei care au fost sancționați de autoritatea competentă prin retragerea de autorizații sau licențe într-o perioadă de 5 ani anterior datei de înregistrare a cererii.

(4) Procedura de acordare a autorizațiilor/licențelor, termenii și condițiile de acordare, constând în: criterii, limite de putere, atestări, avize, garanții și altele asemenea, diferențiate pe categorii de capacități și activități supuse autorizării, se stabilesc prin regulament elaborat de autoritatea competentă și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(5) Refuzul acordării unei autorizații sau licențe, lipsa de răspuns înăuntrul termenului și orice altă soluție a autorității competente, considerate de solicitant ilegale și prejudiciabile, pot fi atacate la Curtea de Apel București, Secția de contencios administrativ, în condițiile legii.

(6) Pentru capacitățile de producere distribuită și/sau pentru micii producători de energie electrică, criteriile de autorizare vor avea în vedere dimensiunile limitate ale capacităților de producere și impactul asupra funcționării rețelelor electrice de distribuție.

Categoriile de autorizații și licențe

Art. 15. - (1) Autoritatea competentă emite:

1. autorizații de înființare pentru:

a) realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice și a energiei termice în cogenerare sau rețehnologizarea celor existente;

b) realizarea și/sau rețehnologizarea de linii și stații de transport al energiei electrice;

c) realizarea și/sau rețehnologizarea de linii și stații de distribuție a energiei electrice cu tensiune nominală de 110 kV;

2. licențe pentru:

- a) exploatarea comerciala a capacitatilor de productie a energiei electrice sau a energiei termice in cogenerare;
- b) prestarea serviciului de transport al energiei electrice;
- c) prestarea serviciului de sistem;
- d) prestarea serviciului de distributie a energiei electrice;
- e) activitati de administrare a pietelor centralizate;
- f) activitatea de furnizare a energiei electrice.

(2) Autorizatiile de infiintare pentru realizarea de capacitati noi, prevazute la alin. (1) pct. 1, se acorda numai pe/in imobile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, proprietate privata a solicitantului autorizatiei de infiintare ori detinute cu un alt titlu legal.

(3) Licentele pentru exploatarea comerciala a capacitatilor energetice noi se acorda in cazul in care capacitatile energetice noi sunt amplasate pe/in imobile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, proprietate privata a solicitantului licentei ori proprietate privata a unor persoane fizice sau juridice, detinute cu un alt titlu legal.

(4) Autorizarea capacitatilor de interconexiune care se realizeaza prin investitii comerciale private se face fara a aduce atingere prevederilor Regulamentului CE nr. 1.228/2003 privind conditiile de acces la retea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrica.

(5) Deciziile privind investitiile aferente capacitatilor de interconexiune se iau in urma unei analize comune efectuate de catre operatorii de transport si de sistem in cauza.

Drepturile si obligatiile care decurg din autorizatia de infiintare si din licente

Art. 16. - (1) Lucrarile de realizare si retehnologizare ale capacitatilor energetice pentru care se acorda autorizatii, precum si activitatile si serviciile pentru care se acorda licente sunt de interes public, cu exceptia celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizatiei sau licentei.

(2) Asupra terenurilor si bunurilor proprietate publica sau privata a altor persoane fizice ori juridice si asupra activitatilor desfasurate de persoane fizice sau juridice in vecinatatea capacitatii energetice, titularii autorizatiilor de infiintare si titularii licentelor beneficiaza, in conditiile legii, pe durata lucrarilor de realizare si retehnologizare, respectiv de functionare a capacitatii energetice, de urmatoarele drepturi:

- a) dreptul de uz pentru executarea lucrarilor necesare realizarii sau retehnologizarii capacitatii energetice, obiect al autorizatiei;
- b) dreptul de uz pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii, obiect al autorizatiei de infiintare, pentru reviziile, reparatiile si interventiile necesare;
- c) servitutea de trecere subterana, de suprafata sau aeriana pentru instalarea de retele electrice sau alte echipamente aferente capacitatii energetice si pentru acces la locul de amplasare a acestora, in conditiile legii;
- d) dreptul de a obtine restrangerea sau incetarea unor activitati care ar putea pune in pericol persoane si bunuri;
- e) dreptul de acces la utilitatile publice.

(3) Drepturile de uz si de servitute au ca obiect utilitatea publica, au caracter legal, iar continutul acestora este prevazut la art. 19 si se exercita pe toata durata existentei capacitatii energetice sau, temporar, cu ocazia retehnologizarii unei capacitati in functiune, reparatiei, reviziei, lucrarilor de interventie in caz de avarie.

(4) Exercitarea drepturilor de uz si servitute asupra proprietatilor statului si ale unitatilor administrativ-teritoriale afectate de capacitatile energetice se realizeaza cu titlu gratuit pe toata durata existentei acestora.

(5) Exercitarea drepturilor de uz si de servitute asupra proprietatilor private afectate de capacitatile energetice, care se vor realiza dupa intrarea in vigoare a prezentei legi, se face in conformitate cu regulile procedurale privind conditiile si termenii referitori la durata, continutul si limitele de exercitare a acestor drepturi, prevazute intr-o conventie-cadru, precum si pentru determinarea cuantumului indemnizatiilor si a despagubirilor si a modului de plata a acestora, care se aproba, impreuna cu conventia-cadru, prin hotarare a Guvernului, la propunerea ministerului de resort, in termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi.

(6) Proprietarii terenurilor afectate de exercitarea drepturilor de uz si de servitute de catre titularii de licente si autorizatii pot solicita incheierea de conventii, conform prevederilor alin. (5).

(7) Titularii de licente si autorizatii sunt obligati sa procedeze la incheierea conventiilor-cadru prevazute la alin. (5) in termen de maximum 30 de zile de la solicitarea proprietarilor afectati.

(8) Daca cu ocazia interventiei pentru retehnologizari, reparatii, revizii sau avarii se produc pagube proprietarilor din vecinatatea capacitatilor energetice, titularii de licenta au obligatia sa plateasca despagubiri in conditiile prezentei legi.

(9) Proprietarii terenurilor si titularii activitatilor afectati de exercitarea de catre titularii de licenta si autorizatii a drepturilor prevazute la alin. (2) vor fi despagubiti pentru prejudiciile cauzate acestora. La calculul despagubirilor vor fi avute in vedere urmatoarele criterii:

- suprafata de teren afectata cu ocazia efectuarii lucrarilor;
- tipurile de culturi si plantatii, precum si amenajarile afectate de lucrari;
- activitatile restranse cu ocazia lucrarilor.

Cuantumul despagubirii se stabileste prin acordul partilor sau, in cazul in care partile nu se inteleg, prin hotarare judecatoreasca.

(10) Dreptul de uz si de servitute asupra terenurilor proprietate privata, restrangerea sau incetarea unor activitati prevazute la alin. (2) se stabileste si se exercita cu respectarea principiului echitatii, a dreptului de proprietate si a minimeii afectari a acestuia.

(11) Titularii de autorizatii si licente sunt in drept sa efectueze lucrarile de defrisare a vegetatiei sau taierile de modelare pentru crearea si mentinerea distantei de apropiere fata de retelele electrice cu personal specializat, respectand prevederile legale in vigoare.

(12) Titularii de autorizatii si licente, beneficiari ai drepturilor de uz si de servitute asupra proprietatii publice sau private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sunt scutiti de plata de taxe, impozite si alte obligatii de plata, instituite de autoritatile publice centrale si locale.

Obligatiile decurgand din autorizatiile de infiintare si din licente

Art. 17. - (1) Titularul autorizatiei de infiintare are urmatoarele obligatii:

a) sa stabileasca si sa aplice, pe intreaga durata a executarii lucrarilor, masurile de protectie a persoanelor, bunurilor si mediului;

b) sa obtina toate avizele, acordurile si atestatele prevazute de lege pentru realizarea obiectivului autorizat.

(2) Pe durata de valabilitate a licentelor, titularii de licente sunt obligati:

a) sa respecte conditiile care insotesc licenta;

b) sa tina situatii contabile separate pentru fiecare activitate care face obiectul licentei acordate de autoritatea competenta, in cazul operatorului economic in domeniul energiei electrice integrate, pe verticala sau pe orizontala, sa procedeze la fel ca in cazul in care activitatea respectiva ar fi efectuata de operatori economici separati si sa intocmeasca rapoarte financiare in formatul solicitat de autoritatea competenta;

c) sa constituie si sa mentina garantii financiare care sa le permita desfasurarea activitatii si asigurarea continuitatii serviciului;

d) sa puna la dispozitie autoritatii competente informatiile necesare pentru desfasurarea in bune conditii a activitatii acesteia.

Obligatiile de serviciu public

Art. 18. - (1) Titularii de autorizatii de infiintare si de licente au obligatia de a-si desfasura activitatile cu respectarea obligatiilor referitoare la siguranta, calitatea, continuitatea aprovizionarii, eficienta energetica, cu respectarea normelor de securitate si sanatate a muncii si de protectie a mediului, precum si a prevederilor din contractele directe cu consumatorii.

(2) Obligatiile de serviciu public se stabilesc de autoritatea competenta, pentru fiecare activitate din sectorul energiei electrice, prin licente sau autorizatii, precum si prin reglementari specifice.

Drepturile si obligatiile titularilor de autorizatii de infiintare si de licenta asupra proprietatii tertilor

Art. 19. - (1) Dreptul de uz asupra terenului pentru executarea lucrarilor necesare realizarii sau re tehnologizarii de capacitati energetice se intinde pe durata necesara executarii lucrarilor. In exercitarea acestui drept de uz, titularul autorizatiei de infiintare, cu respectarea prevederilor legale, poate:

a) sa depoziteze, pe terenurile necesare executarii lucrarilor, materiale, echipamente, utilaje, instalatii;

b) sa desfiinteze culturi sau plantatii, constructii sau alte amenajari existente ori numai sa le restranga, in masura strict necesara executarii lucrarilor pentru capacitatea autorizata, in conditiile legii;

c) sa indeparteze materiale, sa capteze apa, in conditiile prevazute de legislatia in vigoare;

d) sa instaleze utilaje si sa lucreze cu acestea, sa amplaseze birouri si locuinte de santier, cu acordul prealabil al proprietarului;

e) sa opreasca ori sa restranga activitati ale proprietarului, in masura strict necesara executarii lucrarilor pentru capacitatea autorizata, cu respectarea prevederilor legale in vigoare.

(2) Dreptul de uz prevazut la alin. (1) inceteaza inaintea expirarii duratei stabilite pentru executarea lucrarilor sau inaintea acestui termen, la data terminarii anticipate a lucrarilor sau la data sistarii acestora si renuntarii la autorizatii. Oricare dintre aceste situatii trebuie notificata de indata proprietarului.

(3) Dreptul de uz asupra terenului pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii energetice se intinde pe toata durata functionarii capacitatii, iar exercitarea lui se face ori de cate ori este necesar pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii. In exercitarea acestui drept, titularul licentei poate:

a) sa depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalatii pentru intretinere, revizii, reparatii si interventii necesare pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii;

b) sa instaleze utilaje si sa lucreze cu acestea;

c) sa desfiinteze sau sa reduca culturi, plantatii ori alte amenajari existente si sa restranga activitati ale proprietarului, in masura si pe durata strict necesare executarii operatiilor de intretinere, reparatii, revizii sau interventii pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii, cu respectarea legislatiei in vigoare.

(4) Titularul licentei este obligat sa instiinteze in scris proprietarul bunurilor, terenurilor sau activitatilor care vor fi afectate ca urmare a lucrarilor la capacitatile energetice, cu exceptia cazurilor de avarii, situatie in care proprietarii sunt instiintati in termenul cel mai scurt.

(5) Titularul licentei este obligat sa plateasca proprietarilor despagubirea convenita pentru pagubele produse, sa degajeze terenul si sa-l repuna in situatia anterioara, in cel mai scurt timp posibil.

(6) Servitutea de trecere subterana, de suprafata sau aeriana cuprinde dreptul de acces si de executare a lucrarilor la locul de amplasare a capacitatilor energetice cu ocazia interventiei pentru retehnologizari, reparatii, revizii si avarii.

(7) Pentru a evita punerea in pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activitati desfasurate in zona de executare a lucrarilor de realizare ori retehnologizare de capacitati energetice, precum si a operatiilor de revizie sau reparatie la capacitatea in functiune, titularul autorizatiei sau al licentei are dreptul de a obtine restrangerea ori sistarea, pe toata durata lucrarilor, a activitatilor desfasurate in vecinatate de alte persoane. In acest caz persoanele afectate vor fi instiintate, in scris, despre data inceperii, respectiv a finalizarii lucrarilor.

(8) La incetarea exercitarii drepturilor prevazute la art. 16 alin. (2), titularul autorizatiei de infiintare, respectiv titularul licentei, este obligat sa asigure degajarea terenului si repunerea lui in situatia initiala.

(9) Dreptul de acces la utilitatile publice, prevazut la art. 16 alin. (2) lit. e), trebuie exercitat de titularul autorizatiei sau al licentei cu buna-credinta si in mod rezonabil, fara a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilitati publice.

Zonele de protectie si zonele de siguranta

Art. 20. - (1) Pentru protectia si functionarea normala a capacitatilor energetice si a anexelor acestora, precum si pentru evitarea punerii in pericol a persoanelor, bunurilor si mediului, se instituie zone de protectie si de siguranta.

(2) Zonele de protectie si de siguranta se determina pentru fiecare capacitate, in conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competenta.

(3) Asupra terenurilor aflate in proprietatea tertilor, cuprinse in zonele de protectie si de siguranta, se stabileste drept de servitute legala.

Exproprierea

Art. 21. - (1) Terenul necesar pentru infiintarea si functionarea capacitatii energetice este fie proprietate privata a unui tert, fie a titularului autorizatiei, fie proprietate publica.

(2) Daca terenul necesar pentru infiintarea si functionarea capacitatii energetice este proprietate privata a unui tert, solicitantul autorizatiei de infiintare are ca prima optiune cumpararea terenului de la proprietar sau sa initieze procedura legala de expropriere a terenului pentru cauza de utilitate publica, cu despagubirea proprietarului, in conditiile legii, si sa obtina concesiunea acestuia, pe durata existentei capacitatii energetice.

Modificarea autorizatiilor si licentelor

Art. 22. - Autorizatiile si licentele se modifica in cazul schimbarii circumstantelor sau conditiilor existente la data acordarii acestora.

Suspendarea si retragerea autorizatiilor si licentelor

Art. 23. - (1) In caz de neindeplinire de catre titularul autorizatiei de infiintare, respectiv al licentei, a obligatiilor sale legale, precum si in caz de nerespectare a conditionarilor, limitarilor, restrictiilor, interdictiilor sau a

sarcinilor stabilite prin autorizatie, respectiv prin licenta, constatate de autoritatea competenta din oficiu ori la sesizarea unor terti sau la notificarea de catre titular, autoritatea competenta va proceda dupa cum urmeaza:

- a) in cazul in care neindeplinirea sau nerespectarea obligatiilor nu este imputabila titularului, va dispune:
 - un termen de conformare, daca situatia creata este remediabila;
 - retragerea autorizatiei, respectiv a licentei, daca situatia creata este iremediabila;
- b) in cazul in care neindeplinirea sau nerespectarea obligatiilor este imputabila titularului, va dispune:
 - suspendarea autorizatiei, respectiv a licentei, pe o perioada fixata pentru remedierea situatiei create si pentru conformare cu autorizatia, respectiv cu licenta, daca situatia creata este remediabila;
 - retragerea autorizatiei, respectiv a licentei, daca situatia creata este iremediabila.

(2) In toate cazurile prevazute la alin. (1), persoanele prejudiciate il pot actiona pe titular in justitie pentru recuperarea pagubei cauzate.

(3) Autoritatea competenta va suspenda autorizatia de infiintare, respectiv licenta titularului, in caz de deschidere a procedurii generale de insolventa.

(4) Autoritatea competenta va retrage autorizatia de infiintare, respectiv licenta, in cazul decaderii, incapacitatii sau al falimentului titularului, precum si la incetarea concesiunii ori a locatiunii capacitatii energetice sau la vanzarea capacitatii de catre titular.

SECȚIUNEA a 2-a

Proceduri pentru noi capacitati energetice de productie

Procedura de licitatie si alte proceduri

Art. 24. - (1) In cazul in care, in urma procedurii de autorizare, capacitatile de productie care se construiesc sau masurile luate pe linia managementului eficientei energetice/cererii nu sunt suficiente pentru a garanta siguranta alimentarii pentru consumul intern, ministerul de resort poate initia o procedura de licitatie sau orice alta procedura similara pentru atribuirea unui contract, in conditii de transparenta si nediscriminare, pe baza unor criterii publicate, prin care sa invite noi operatori economici sau titulari de licenta de productie preexistenti sa oferteze pentru realizarea de noi capacitati de productie a energiei electrice.

(2) In conditiile alin. (1) si in scopul asigurarii protectiei mediului si al promovarii noilor tehnologii, ministerul de resort poate initia o procedura de licitatie privind realizarea de noi capacitati de productie a energiei electrice. Aceasta procedura se poate referi la noi capacitati sau la resursele de management al eficientei energetice/cererii.

(3) Ofertantului declarat castigator i se va acorda autorizatie de infiintare si licente, potrivit dispozitiilor sectiunii 1.

(4) Procedura de desfasurare a licitatiei pentru noi capacitati de productie, precum si lista de criterii care stau la baza selectiei ofertelor si atribuirea contractului se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea ministerului de resort si a autoritatii competente.

SECȚIUNEA a 3-a

Concesionarea

Obiectul concesiunii si autoritatea contractanta

Art. 25. - (1) Pot face obiectul unei concesiuni energetice bunurile proprietate publica sau privata a statului, activitatile si serviciile publice de interes national din domeniul energiei electrice.

(2) Calitatea de autoritate contractanta o are ministerul de resort, pentru bunurile proprietate publica sau privata a statului ori pentru activitatile sau serviciile publice de interes national.

(3) Cadrul general privind regimul juridic al contractelor de concesiune, procedurile pentru acordarea concesiunilor, precum si continutul-cadru al caietului de sarcini sunt elaborate de autoritatea contractanta, in conformitate cu prevederile legii, si se aproba prin hotarare a Guvernului.

(4) Contractul de concesiune intra in vigoare la data publicarii acestuia in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(5) Conditii de acordare, mentinere, suspendare si retragere a concesiunii se stabilesc prin contractul de concesiune incheiat de autoritatea contractanta si aprobat in conformitate cu prevederile prezentei legi.

CAPITOLUL IV Energia electrica

Piata de energie electrica

Art. 26. - (1) Piata de energie electrica este compusa din piata reglementata si piata concurentiala, iar tranzactiile cu energie se fac angro sau cu amanuntul.

(2) Deschiderea pietei de energie electrica se realizeaza prin cresterea progresiva a ponderii pietei concurentiale, in conformitate cu prevederile strategiei si politicii energetice, si se aproba prin hotarare a Guvernului.

Participantii la piata de energie electrica

Art. 27. - (1) Participantii la piata de energie electrica trebuie sa respecte regulile de functionare a acestora, stabilite de autoritatea competenta, si sa efectueze platile pentru energia electrica si serviciile de care beneficiaza, rezultate din tranzactiile efectuate in conformitate cu aceste reguli.

(2) Participantii la piata de energie electrica si structurile operationale asociate sunt: producatorul, operatorul de transport si sistem, operatorul pietei centralizate de energie electrica, operatorul de distributie, furnizorul, clientul eligibil si clientul captiv.

Functionarea pietei reglementate de energie electrica

Art. 28. - (1) Piata reglementata de energie electrica si de servicii asociate functioneaza pana la deschiderea completa a pietei de energie electrica.

(2) Pe piata reglementata de energie electrica, autoritatea competenta stabileste preturile si cantitatile contractate, aferente tranzactiilor angro dintre producatori si furnizorii clientilor captivi.

(3) Furnizarea energiei electrice la clientii captivi se face pe baza de contracte reglementate, la tarife reglementate.

(4) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), dupa deschiderea completa a pietei de energie electrica, autoritatea competenta poate stabili preturile si cantitatile contractate, aferente tranzactiilor angro dintre producatori si furnizorii consumatorilor casnici.

Functionarea pietei concurentiale de energie electrica

Art. 29. - (1) Piata concurentiala de energie electrica functioneaza pe baza reglementarilor emise de autoritatea competenta.

(2) In piata concurentiala, tranzactiile cu energie electrica se fac angro sau cu amanuntul.

(3) Piata concurentiala angro functioneaza pe baza de:

- a) contracte bilaterale incheiate in urma desfasurarii licitatiilor pe piata centralizata;
- b) contracte bilaterale negociate ale furnizorilor de energie electrica cu producatorii;
- c) contracte de import si de export al energiei electrice;
- d) tranzactii prin licitatie pe piata spot;
- e) tranzactii de servicii specifice.

(4) Pe piata concurentiala cu amanuntul, furnizorii vand energie electrica clientilor eligibili prin contracte bilaterale la preturi negociate sau prin oferte-tip.

Art. 29¹. - In urma consultarii cu Consiliul Concurentei, ANRE elaboreaza si transmite factorilor responsabili un raport privind pozitia dominanta pe piata si comportamentul de specula si anticoncurential. De asemenea, raportul cuprinde o analiza a schimbarilor de proprietate si a masurilor practice adoptate la nivel national pentru a asigura un numar suficient al actorilor pe piata sau masurilor practice destinate cresterii interconectarii si concurentei. Raportul se transmite ministerului de resort, care il transmite Comisiei Europene pana in anul 2010, pana la data de 31 iulie a fiecarui an. Incepand din anul 2010, raportul se transmite Comisiei Europene la fiecare doi ani.

Art. 29². - (1) In cazul unor situatii neasteptate de criza pe piata de energie si in cazul in care este amenintata siguranta fizica sau securitatea persoanelor, a aparatelor sau a instalatiilor ori integritatea sistemului, operatorul de transport si de sistem propune ministerului de resort adoptarea unor masuri de siguranta.

(2) Masurile mentionate la alin. (1) trebuie sa afecteze cat mai putin buna functionare a pietei interne europene si sa se rezume strict la remediarea situatiei de criza care le-a generat.

(3) Punerea in aplicare a masurilor prevazute la alin. (1) se face prin hotarare a Guvernului initiata de ministerul de resort.

(4) Ministerul de resort notifica, in regim de urgenta, celorlalte state membre ale Uniunii Europene, precum si Comisiei Europene masurile de siguranta adoptate in fiecare caz.

Transportul si distributia

Art. 30. - (1) Detinatorul de licenta si clientul au acces reglementat la retelele electrice de interes public. Accesul la retelele electrice de interes public reprezinta un serviciu obligatoriu, in conditii reglementate, pe care trebuie sa-l indeplineasca operatorul de transport si de sistem, precum si operatorul de distributie.

(2) Accesul la retea poate fi restrictionat numai daca racordarea afecteaza siguranta Sistemului electroenergetic national prin nerespectarea normelor tehnice si a standardelor de performanta prevazute in reglementarile tehnice in vigoare.

(3) Disputele privind accesul la reseaua electrica se solutioneaza de autoritatea competenta.

(4) Realizarea de linii electrice directe si accesul la acestea se reglementeaza de autoritatea competenta, in mod distinct.

(5) Tariful pentru accesul la reseaua electrica de interes public este reglementat.

Contractul de racordare

Art. 31. - (1) La cererea scrisa a unui utilizator de retea, nou sau preexistent, operatorul de transport si de sistem sau operatorul de distributie, dupa caz, este obligat sa comunice, in scris, in termen de 30 de zile, conditiile tehnico-economice de racordare la retea si sa colaboreze cu solicitantul pentru alegerea celei mai avantajoase solutii de racordare.

(2) Contractul de racordare se incheie conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

Producerea de energie electrica

Art. 32. - Producerea de energie electrica si de energie termica in cogenerare se realizeaza de catre titularii de licenta, in conditiile prezentei legi.

Obligatiile producatorilor

Art. 33. - Producatorii au, in principal, urmatoarele obligatii:

a) sa asigure livrarile de energie electrica, respectiv energia termica produsa in cogenerare, si serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea conditiilor impuse prin licente, clauze contractuale si reglementari in vigoare;

b) sa oferteze nediscriminatoriu intreaga putere electrica disponibila, energia electrica si serviciile tehnologice de sistem;

c) sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice, prevazute de reglementarile in vigoare;

d) sa se conformeze, din punct de vedere operativ, cerintelor operatorului de transport si de sistem si sa infiinteze, dupa caz, trepte proprii de conducere operativa.

Drepturile producatorilor

Art. 34. - Producatorii de energie electrica au, in principal, urmatoarele drepturi:

a) sa aiba acces la retelele electrice de interes public, in conditiile prezentei legi;

b) sa obtina, in conditiile legii, culoar de trecere pentru liniile electrice proprii;

c) sa tranzactioneze energia electrica si serviciile tehnologice de sistem pe piata reglementata si concurentiala;

d) sa infiinteze si sa mentina un sistem propriu de telecomunicatii pentru legatura cu capacitatile sale de productie, cu clientii sau cu treptele de conducere operativa;

e) sa comercializeze energia termica produsa in cogenerare.

Transportul energiei electrice

Art. 35. - (1) Transportul energiei electrice se realizeaza de catre operatorul de transport si de sistem, persoana juridica titulara de licenta.

(2) Reseaua electrica de transport al energiei electrice este proprietatea publica a statului.

(3) Terenurile pe care se situeaza retelele electrice de transport existente la intrarea in vigoare a prezentei legi sunt si raman in proprietatea publica a statului pe durata de existenta a retelei.

(4) Fac exceptie de la prevederile alin. (2) si (3) terenurile si componentele de retea electrica de transport pentru care operatorul de transport si de sistem a dobandit dreptul de proprietate, in conditiile legii.

Planul de perspectiva

Art. 36. - (1) Operatorul de transport si de sistem are obligatia de a elabora planuri de perspectiva privind transportul, in concordanta cu stadiul actual si evolutia viitoare a consumului de energie si a surselor, inclusiv importurile si exporturile de energie. Planurile vor contine modalitatile de finantare si realizare a investitiilor privind instalatiile de transport, cu luarea in considerare si a planurilor de amenajare si sistematizare a teritoriului strabatut de acestea, in conditiile respectarii normelor de protectie a mediului.

(2) Planurile prevazute la alin. (1) sunt supuse spre avizare autoritatii competente si se aproba de ministerul de resort.

Operatorul de transport si de sistem

Art. 37. - (1) Operatorul de transport si de sistem presteaza serviciul public de transport pentru toti utilizatorii retelor electrice de transport, in conditii nediscriminatorii, asigurand accesul la acestea oricarui solicitant care indeplineste cerintele prezentei legi, cu respectarea normelor si performantelor prevazute in reglementarile tehnice in vigoare.

(2) Operatorului de transport si de sistem nu ii este permis sa participe la tranzactionarea energiei electrice decat in limita achizitiei de energie electrica pentru acoperirea consumului propriu tehnologic.

(3) Operatorul de transport si de sistem presteaza serviciul de sistem in conditii nediscriminatorii pentru toti utilizatorii Sistemului electroenergetic national, asigurand conducerea operativa, in scopul realizarii sigurantei functionarii, stabilitatii frecventei si tensiunii, continuitatii in alimentarea consumatorilor si coordonarii schimburilor de energie electrica cu alte sisteme electroenergetice.

(4) Operatorul de transport si de sistem desfasoara, in principal, urmatoarele activitati:

a) exploateaza, re tehnologizeaza, reabiliteaza si dezvolta: instalatiile din retelele electrice de transport, instalatiile de masurare si contorizare a transferului de energie electrica prin retelele electrice de transport si la interfata cu utilizatorii retelor electrice de transport care ii apartin, instalatiile de informatica si telecomunicatii din retelele electrice de transport aferente Sistemului electroenergetic national;

b) asigura serviciul public de transport si tranzitul de energie electrica pe teritoriul Romaniei, in conformitate cu contractele incheiate;

c) analizeaza si avizeaza indeplinirea conditiilor tehnice de racordare de catre utilizatorii retelor electrice de transport, in conformitate cu prevederile reglementarilor tehnice in vigoare;

d) asigura transmiterea rezultatelor masurarilor de energie electrica la operatorul pietei centralizate corespunzatoare si accesul beneficiarilor serviciului de transport pentru verificarea grupurilor de masurare;

e) realizeaza planificarea operationala si conducerea operativa a Sistemului electroenergetic national la nivel central si teritorial pe baza prognozei proprii, conform reglementarilor legale in vigoare pe piata de energie electrica;

f) autorizeaza personalul care realizeaza conducerea operativa conform reglementarilor in vigoare;

g) culege, inregistreaza si arhiveaza datele statistice privind functionarea Sistemului electroenergetic national;

h) realizeaza schimbul de informatii cu partenerii de functionare interconectati si cu alti colaboratori in domeniul energetic, cu respectarea reglementarilor UCTE privind protocoalele de schimb de informatii, rapoartele, structura si procedurile de acces la bazele de date;

i) califica unitatile furnizoare de servicii de sistem, pe baza procedurii proprii, aprobata de autoritatea competenta;

j) elaboreaza si supune aprobarii autoritatii competente normele tehnice si reglementarile specifice necesare pentru realizarea activitatii de conducere operativa, cu consultarea participantilor la piata de energie electrica;

k) elaboreaza, in conditiile legii, planul de aparare a Sistemului electroenergetic national impotriva perturbatiilor majore;

l) elaboreaza studiile, programele si lucrarile privind dezvoltarea Sistemului electroenergetic national.

(5) In caz de avarie majora care pericliteaza siguranta functionarii Sistemului electroenergetic national, operatorul de transport si de sistem poate dispune folosirea rezervei de apa in afara programelor de exploatare a acumularilor, cu obligatia anuntarii autoritatilor competente in gospodaria apelor.

(5¹) Restrictiile in aprovizionarea cu energie electrica in situatii de urgenta trebuie sa respecte criteriile predefinite in ceea ce priveste gestionarea dezechilibrelor de catre operatorul de transport si de sistem. Orice masura de siguranta trebuie luata in stransa colaborare si cu consultarea altor operatori ai retelor de transport implicati, cu respectarea contractelor bilaterale aplicabile, inclusiv a acordurilor privind schimbul de informatii.

(6) Operatorul de transport si de sistem va difuza, in mod nediscriminatoriu, informatiile referitoare la propriile sale activitati, necesare utilizatorilor de retea, nefiindu-i permisa divulgarea informatiilor comerciale cu caracter confidential obtinute pe parcursul activitatii sale.

(7) Cheltuielile pentru modificarea instalatiilor de transport al energiei electrice, ca urmare a racordarii de noi utilizatori sau a schimbarii caracteristicilor energetice initiale ale utilizatorilor existenti, inclusiv pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate de cel care a generat modificarea, conform reglementarilor in vigoare.

Independenta operatorului de transport si de sistem

Art. 38. - (1) In cazul in care operatorul de transport si de sistem face parte dintr-un operator economic integrat pe verticala, acesta trebuie sa fie independent cel putin in ceea ce priveste forma sa juridica, organizarea sa si procesul decizional, in raport cu celelalte activitati care nu au legatura cu transportul energiei electrice.

(2) Suplimentar fata de cerintele alin. (1), in cazul in care operatorul de transport si de sistem face parte dintr-un operator economic integrat pe verticala, acesta trebuie sa fie independent in ceea ce priveste organizarea sa si procesul decizional, in raport cu celelalte activitati care nu au legatura cu transportul energiei electrice. In acest scop, trebuie aplicate urmatoarele criterii minimale:

a) persoanele responsabile pentru managementul operatorului de transport si de sistem nu pot participa in structurile operatorului economic integrat pe verticala responsabile direct sau indirect pentru operarea zilnica a activitatilor de productie, distributie sau furnizare de energie electrica;

b) trebuie luate masuri corespunzatoare pentru a se asigura ca interesele profesionale ale persoanelor responsabile pentru managementul operatorului de transport si de sistem sunt luate in considerare, intr-o maniera de natura sa asigure independenta de actiune a acestora;

c) operatorul de transport si de sistem are dreptul de a lua decizii in mod efectiv, independent de operatorul economic integrat pe verticala, cu privire la activele necesare pentru operarea, mentinerea sau dezvoltarea retelei. Aceasta nu trebuie sa afecteze existenta unor mecanisme de coordonare corespunzatoare, care trebuie sa asigure protejarea drepturilor de supervizare economica si manageriala ale societatii-mama cu privire la profitul obtinut din active de catre filiala. Aceste mecanisme vor permite in mod special societatii-mama sa aprobe situatiile financiare anuale sau orice alte instrumente echivalente ale operatorului de transport si de sistem si sa stabileasca limitele globale de indatorare a filialei. Nu se va permite insa societatii-mama sa dea instructiuni privind operatiunile zilnice si nici privind decizii individuale ce au in vedere construirea sau reabilitarea unor capacitati de transport care nu depasesc termenii situatiilor financiare aprobate ori ai oricarui instrument echivalent;

d) operatorul de transport si de sistem trebuie sa stabileasca un program de conformare, in care sa prezinte masurile asumate ce asigura excluderea oricarui comportament discriminatoriu si garanteaza ca respectarea acestuia este monitorizata in mod adecvat. Acest program trebuie sa prezinte si obligatiile specifice ale angajatilor pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul responsabil pentru monitorizarea programului de conformare depune la ANRE, spre publicare, un raport anual cuprinzand masurile luate. Primul raport trebuie depus la ANRE pana la data de 31 decembrie 2007.

Art. 38¹. - Operatorul de transport si de sistem este obligat, conform reglementarilor ANRE, sa intocmeasca din 3 in 3 luni un raport cu privire la fluxurile fizice de energie electrica care s-au derulat in cadrul importurilor de energie electrica din tari terte Uniunii Europene in cursul ultimelor 3 luni anterioare datei raportarii, care se transmite ANRE si ministerului de resort in vederea informarii Comisiei Europene.

Interdictii

Art. 39. - Pentru protectia instalatiilor de transport se interzice persoanelor fizice sau juridice:

a) sa efectueze constructii de orice fel in zona de siguranta a instalatiilor, fara avizul de amplasament al operatorului de transport si de sistem;

b) sa efectueze sapatari de orice fel sau sa infiinteze plantatii in zona de siguranta a retelelor electrice de transport, fara acordul operatorului de transport si de sistem;

c) sa depoziteze materiale pe culoarele de trecere si in zonele de protectie si de siguranta a instalatiilor, fara acordul operatorului de transport si de sistem;

d) sa arunce obiecte de orice fel pe retelele electrice de transport sau sa intervina in orice alt mod asupra acestora;

e) sa deterioreze constructiile, ingradirile sau inscriptiile de identificare si de avertizare aferente instalatiilor de transport;

f) sa limiteze sau sa ingradeasca prin executia de imprejmuire, prin constructii ori prin orice alt mod accesul la instalatii al operatorului de transport si de sistem.

Operatorul unei pietei centralizate de energie electrica

Art. 40. - (1) Operatorul pietei electrice este persoana centralizata de energie juridica titulara de licenta care asigura organizarea si administrarea unei pieti centralizate de energie electrica, conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

(2) Operatorului pietei centralizate de energie electrica nu ii este permisa divulgarea informatiilor legate de tranzactiile de energie electrica pe care le detine, obtinute pe parcursul activitatii sale, altfel decat in conditiile legii.

(3) Participantii la piata de energie electrica au obligatia sa furnizeze operatorului pietei centralizate de energie electrica toate informatiile necesare desfasurarii in conditii transparente a activitatii, in conformitate cu reglementarile in vigoare emise de autoritatea competenta.

(4) Preturile stabilite pe pietele centralizate de energie electrica se fac publice zilnic, prin grija operatorului pietei respective.

Distributia energiei electrice

Art. 41. - (1) Distributia energiei electrice se realizeaza de catre operatorul de distributie, persoana juridica, titulara de licenta.

(2) Operatorii de distributie presteaza servicii pentru toti utilizatorii retelelor electrice de distributie, in conditii nediscriminatorii, asigurand accesul la acestea oricarui solicitant care indeplineste cerintele prezentei legi, cu respectarea normelor si standardelor de performanta prevazute in reglementarile tehnice in vigoare.

(3) Retelele electrice de distributie se delimiteaza fata de instalatiile de productie sau de retelele electrice de transport si de cele ale consumatorilor in punctele de delimitare patrimoniala.

(4) Terenurile pe care se situeaza retelele electrice de distributie existente la intrarea in vigoare a prezentei legi sunt si raman in proprietatea publica a statului.

(5) Fac exceptie de la prevederile alin. (4) terenurile pentru care operatorul de distributie, titular de licenta, a dobandit dreptul de proprietate, in conditiile legii.

(6) Retelele electrice de distributie se dezvoltata pe baza principiilor de eficienta economica, cu respectarea planurilor de urbanism, a dreptului de proprietate, a protectiei mediului, a sanatatii si vietii persoanelor si cu economisirea energiei, conform normelor tehnice si de siguranta cuprinse in reglementarile tehnice in vigoare.

(7) Cheltuielile pentru modificarea instalatiilor de distributie a energiei electrice, ca urmare a racordarii de noi utilizatori sau a schimbarii caracteristicilor energetice initiale ale utilizatorilor existenti, inclusiv pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate de cel care a generat modificarea, conform reglementarilor in vigoare.

(8) In cazul in care cheltuielile prevazute la alin. (7) sunt suportate de catre client, capacitatile energetice rezultate pot fi preluate cu justa despagubire de catre operatorul de distributie.

Operatorul de distributie

Art. 42. - (1) Operatorul de distributie are urmatoarele atributii principale:

a) exploateaza, re tehnologizeaza, reabiliteaza si dezvoltata retelele electrice de distributie, cu respectarea reglementarilor tehnice in vigoare;

b) asigura tranzitarea energiei electrice prin retelele electrice de distributie, la cererea si cu informarea operatorului de transport si de sistem, pentru acele zone ale tarii in care nu exista capacitate suficienta prin retelele de transport, pentru evacuarea puterii din centrale electrice, inclusiv centrale electrice de cogenerare, pentru conectarea la sistemul electroenergetic al unei tari vecine, in conditiile existentei unui acord bilateral in acest sens, in cazul incidentelor in Sistemul electroenergetic national si al executarii lucrarilor de exploatare si mentenanta sau al lucrarilor noi in retelele de transport, care pun in indisponibilitate temporara retelele de transport din zona;

c) realizeaza lucrari de dezvoltare a retelelor electrice de distributie prin programe de dezvoltare optima a acestora, pe baza studiilor de perspectiva, prin consultare, dupa caz, cu operatorul de transport si de sistem si prin programe specifice de modernizare pentru instalatii;

d) asigura conducerea operativa in conformitate cu licenta de distributie;

e) difuzeaza, in mod nediscriminatoriu, informatiile referitoare la propriile sale activitati, necesare utilizatorilor de retea, nefiindu-i permisa divulgarea informatiilor comerciale cu caracter confidential obtinute pe parcursul activitatii sale;

f) supune aprobării operatorului de transport si de sistem programul reparatiilor si lucrarilor de inretinere planificate in instalatiile cu tensiunea nominala de linie de 110 kV;

g) monitorizeaza siguranta in functionare a retelelor electrice de distributie, precum si indicatorii de performanta ai serviciului de distributie.

(2) In scopul indeplinirii atributiilor prevazute la alin. (1), operatorul de distributie poate intrerupe functionarea instalatiilor pentru timpul strict necesar lucrarilor de intretinere si reparatii planificate, cu anuntarea prealabila a utilizatorilor retelei electrice de distributie.

Retransmiterea energiei

Art. 43. - (1) Orice persoana care detine o retea electrica de distributie proprie la data intrarii in vigoare a prezentei legi este obligata sa asigure accesul la retea conform reglementarilor autoritatii competente.

(2) Racordarea de noi utilizatori la reseaua proprie de distributie a unei persoane se face numai cu acordul operatorului de distributie care detine contract de concesiune exclusiva in zona respectiva.

Limitarea sau intreruperea alimentarii

Art. 44. - (1) Operatorul de distributie este indreptatit sa intrerupa alimentarea cu energie electrica in urmatoarele situatii:

- a) cand se pericliteaza viata, sanatatea oamenilor ori integritatea bunurilor materiale;
- b) pentru prevenirea sau limitarea extinderii avariilor in echipamentele energetice, in zone de retea electrica sau la nivelul intregului Sistem electroenergetic national;
- c) pentru executarea unor manevre sau lucrari care nu se pot efectua fara intreruperi.

(2) Operatorul de distributie este obligat sa anunte utilizatorii afectati de intreruperile planificate, respectiv pe furnizorii acestora, in modul stabilit prin contracte si sa comunice durata planificata pentru intreruperile necesare executarii unor lucrari de intretinere si reparatii.

(3) Operatorul de distributie raspunde pentru daunele cauzate utilizatorilor din culpa sa.

(4) Prin regulamentul de furnizare se stabilesc conditiile in care, in situatii exceptionale, se poate limita sau intrerupe alimentarea cu energie electrica a consumatorilor.

Separarea activitatilor de distributie si furnizare

Art. 45. - (1) In cazul in care operatorul de distributie face parte dintr-un operator economic integrat pe verticala, acesta trebuie sa fie independent cel putin in ceea ce priveste forma sa juridica, organizarea sa si procesul decizional, in raport cu celelalte activitati care nu au legatura cu distributia. Aceasta regula nu creeaza obligatia separarii proprietatii asupra activelor apartinand operatorului de distributie fata de operatorul economic integrat pe verticala.

(2) Suplimentar fata de cerintele alin. (1), in cazul in care operatorul de distributie face parte dintr-un operator economic integrat pe verticala, acesta trebuie sa fie independent in ceea ce priveste organizarea sa si procesul decizional, in raport cu celelalte activitati care nu au legatura cu distributia. In acest scop, trebuie aplicate urmatoarele criterii minimale:

a) persoanele responsabile pentru managementul operatorului de distributie nu pot participa in structurile operatorului economic integrat pe verticala responsabile direct sau indirect pentru operarea zilnica a activitatilor de productie, transport sau furnizare de energie electrica;

b) trebuie luate masuri corespunzatoare pentru a se asigura ca interesele profesionale ale persoanelor responsabile pentru managementul operatorului de distributie sunt luate in considerare, intr-o maniera de natura sa asigure independenta de actiune a acestora;

c) operatorul de distributie are dreptul de a lua decizii, in mod efectiv, independent de operatorul economic integrat pe verticala, cu privire la activele necesare pentru operarea, mentinerea sau dezvoltarea retelei. Aceasta nu trebuie sa afecteze existenta unor mecanisme de coordonare corespunzatoare care trebuie sa asigure ca sunt protejate drepturile de supervizare economica si manageriala ale societatii-mama cu privire la profitul obtinut din active de catre filiala. Aceste mecanisme vor permite in mod special societatii-mama sa aprobe situatiile financiare anuale sau orice alte instrumente echivalente ale operatorului de distributie si sa stabileasca limitele globale de indatorare ale filialei. Nu se va permite insa societatii-mama sa dea instructiuni privind operatiunile zilnice si nici privind decizii individuale ce au in vedere construirea ori reabilitarea unor capacitati energetice de distributie care nu depasesc termenii situatiilor financiare aprobate sau ai oricarui instrument echivalent;

d) operatorul de distributie trebuie sa stabileasca un program de conformare, in care sa prezinte masurile asumate ce asigura excluderea oricarui comportament discriminatoriu si garanteaza ca respectarea acestuia este monitorizata in mod adecvat. Acest program trebuie sa prezinte si obligatiile specifice ale angajatilor pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul responsabil pentru monitorizarea programului de conformare depune la ANRE, spre publicare, un raport anual cuprinzand masurile luate. Primul raport trebuie depus la ANRE pana la data de 31 decembrie 2007.

(3) Separarea activitatilor si obligatiile aferente acestora, definite la alin. (1) si (2), vor fi implementate cel tarziu pana la data de 30 iunie 2007, cu exceptia operatorilor economici integrati pe verticala, ce furnizeaza servicii pentru mai putin de 100.000 de clienti conectati sau care deservesc sisteme mici, izolate, care nu vor avea obligatia de implementare a masurilor specificate la alin. (1) si (2).

(4) Operatorul de distributie este obligat sa pastreze confidentialitatea informatiilor comerciale obtinute in cursul desfasurarii activitatii sale.

(5) Operatorul de distributie este obligat sa impiedice divulgarea discriminatorie a informatiilor privind propria activitate, care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.

Interdictii

Art. 46. - Pentru protejarea retelelor electrice de distributie se interzice persoanelor fizice si juridice:

a) sa efectueze constructii de orice fel in zona de siguranta a retelelor electrice de distributie, fara avizul de amplasament al operatorului de distributie;

b) sa efectueze sapaturi de orice fel sau sa infiinteze plantatii in zona de siguranta a retelelor electrice de distributie, fara acordul operatorului de distributie;

c) sa depoziteze materiale pe culoarul de trecere si in zonele de protectie si de siguranta ale instalatiilor, fara acordul operatorului de distributie;

d) sa arunce obiecte de orice fel pe retelele electrice de distributie sau sa intervina in oricare alt mod asupra acestora;

e) sa deterioreze constructiile, ingradirile sau inscriptiile de identificare si avertizare aferente retelelor electrice de distributie;

f) sa limiteze sau sa ingradeasca prin executia de imprejmuire, prin constructii sau prin orice alt mod accesul la instalatii al operatorului de distributie.

Sistemele electroenergetice izolate

Art. 47. - (1) Localitatile care, din considerente tehnice sau economice, nu sunt conectate la Sistemul electroenergetic national pot fi alimentate cu energie electrica prin sisteme electroenergetice izolate.

(2) Consumatorii alimentati din sistemele electroenergetice izolate vor plati pentru energia consumata acelasi pret ca si consumatorii captivi alimentati din Sistemul electroenergetic national sau pretul local stabilit conform prevederilor alin. (3).

(3) Autoritatea competenta va stabili pretul local si conditiile minime privind continuitatea si calitatea serviciului de furnizare.

(4) In situatia in care pretul local nu acopera costurile aferente alimentarii dintr-o retea electrica de interes public, diferenta se suporta de la bugetul de stat.

Furnizarea energiei electrice

Art. 48. - (1) Furnizarea energiei electrice este activitatea prin care persoana juridica titulara de licenta comercializeaza energie electrica clientilor. Pentru furnizarea energiei electrice la clientii finali se incheie un contract, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

(2) Energia electrica furnizata clientului final se factureaza de catre furnizor pe baza valorilor inregistrate de grupurile de masurare.

(3) Sunt interzise consumul si furnizarea de energie electrica fara incheierea contractului de furnizare, cu exceptia situatiilor reglementate in mod distinct de catre autoritatea competenta.

Obligatia furnizorului implicit privind contractele de furnizare

Art. 49. - Furnizorul implicit este obligat sa incheie contracte de furnizare cu consumatorii captivi situati in zona delimitata de licenta.

Desemnarea furnizorului de ultima optiune

Art. 50. - (1) Autoritatea competenta desemneaza, pe baza unui regulament propriu, furnizorul de ultima optiune pentru o perioada de la unu la 5 ani, incepand cu 1 iulie 2007, si face publica lista cu furnizorii de ultima optiune pe pagina web a autoritatii competente si in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Furnizorul de ultima optiune poate fi furnizorul care furnizeaza energie electrica majoritatii consumatorilor casnici din zona licentiata a unui operator de distributie.

(3) In cazul schimbarii furnizorului precedent, ca urmare a unei numiri in conformitate cu dispozitiile alin. (2), contractele de furnizare incheiate cu clientii de catre furnizorul precedent vor continua sa se aplice in termenii, conditiile si la tarifele aplicabile la data schimbarii.

(4) Furnizarea de energie electrica de catre furnizorul de ultima optiune se face la tarife stabilite conform reglementarilor autoritatii competente.

Obligatiile furnizorului de ultima optiune

Art. 51. - (1) Furnizorul de ultima optiune are obligatia de a furniza energie electrica clientilor eligibili din zona licentiata, care si-au exercitat dreptul de a-si alege furnizorul, dar al caror furnizor se afla in situatia de a-si pierde licenta de furnizare in cursul desfasurarii activitatii sau se afla in incapacitatea de a-si exercita obligatia de furnizare catre clientii eligibili, acestia din urma neavand asigurata furnizarea din nicio alta sursa la data intreruperii sau a incetarii activitatii furnizorului.

(2) Trecerea unui client la furnizorul de ultima optiune se face conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

Furnizarea energiei electrice consumatorilor casnici si clientilor comerciali mici a caror putere maxima aprobata prin avizul tehnic de racordare este de pana la 100 kVA inclusiv

Art. 52. - Furnizorii care alimenteaza, la data deschiderii complete a pietei de energie electrica, consumatori casnici si clienti comerciali mici a caror putere maxima aprobata prin avizul tehnic de racordare este de pana la 100 kVA inclusiv sunt obligati sa asigure furnizarea de energie electrica atat acestora, cat si consumatorilor noi care se incadreaza in aceeasi categorie, la tarife reglementate, pana cand acestia isi exercita prima data dreptul de eligibilitate.

Obligatia de contractare

Art. 53. - (1) La cererea scrisa a unui consumator de energie electrica, furnizorul este obligat sa comunice in scris, intr-un interval de cel mult 30 de zile, o oferta privind conditiile de furnizare a energiei electrice, care contine, obligatoriu, pretul de furnizare, termenii de plata si data limita de incheiere a contractului de furnizare elaborat in conformitate cu contractul-cadru aprobat de autoritatea competenta.

(2) Contractul de furnizare incheiat in baza prevederilor alin. (1) este valabil o perioada nedeterminata sau convenita de parti.

(3) Consumatorul poate rezilia oricand contractul de furnizare cu un preaviz de 7 zile pentru consumatorii captivi, respectiv de 30 de zile pentru consumatorii eligibili.

(4) Furnizorul este indreptatit sa rezilieze contractul numai in caz de consum fraudulos, neplata repetata a facturilor sau in alte situatii prevazute de legislatia in vigoare.

Plata energiei furnizate

Art. 54. - In conformitate cu prevederile contractului, consumatorul este obligat sa plateasca contravaloarea energiei electrice consumate.

Raspunderile furnizorului

Art. 55. - (1) Furnizorul raspunde pentru toate daunele provocate consumatorului din culpa sa, in conditiile stabilite prin contractul de furnizare.

(2) Furnizorul este indreptatit sa recupereze daunele produse consumatorilor, de la operatorul de distributie, operatorul de transport si de sistem sau de la producator, dovedite a fi cauzate din culpa oricaruia dintre acestia.

Obligatiile consumatorului de energie electrica

Art. 56. - (1) Consumatorul de energie electrica raspunde pentru daunele cauzate furnizorului din culpa sa, in conditiile stabilite prin contractul de furnizare.

(2) Nerespectarea de catre consumatorul de energie electrica a contractului de furnizare a energiei electrice poate atrage suportarea urmatoarelor consecinte, dupa caz:

a) penalizari;

- b) sistarea temporara a furnizarii energiei electrice;
- c) rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice.

(3) In cazul consumului fraudulos, consumatorul de energie electrica va fi deconectat de la reseaua electrica, fiind obligat totodata la plata contravalorii energiei electrice consumate si a costurilor aferente deconectarii, evaluate conform normelor tehnice in vigoare.

(4) Consumatorul de energie electrica cu o putere instalata de cel putin 1.000 kVA este obligat sa prezinte prognoze orare de consum furnizorului cu care are relatii contractuale, conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

Drepturile consumatorului

Art. 57. - Consumatorii au urmatoarele drepturi:

- a) sa aiba acces la retelele electrice de interes public si sa consume energie electrica in conformitate cu prevederile contractului de furnizare;
- b) sa solicite furnizorului modificarea si completarea contractului de furnizare si a anexelor la acesta sau sa initieze acte aditionale la contracte, atunci cand apar elemente noi ori cand considera necesara detalierea sau completarea unor clauze contractuale;
- c) sa aiba acces la grupurile de masurare pentru decontare;
- d) sa solicite furnizorului sa ia masuri pentru remedierea defectiunilor si a deranjamentelor survenite in retelele electrice;
- e) sa solicite furnizorului despagubiri, conform prevederilor contractuale, cand i se produc daune din vina acestuia sau in cazul nerespectarii indicatorilor de calitate a energiei.

Dreptul consumatorilor captivi de alegere a tarifelor

Art. 58. - Consumatorii captivi au dreptul sa opteze, pana la deschiderea totala a pietei de energie electrica, pentru oricare dintre tarifele reglementate, in conditiile stabilite prin contract.

Protectia clientilor vulnerabili

Art. 59. - (1) Categoriile de consumatori considerati vulnerabili pot primi compensatii de la bugetul de stat/bugetele locale, care sa le permita plata consumului minim necesar.

(2) Categoriile de consumatori vulnerabili, cuantumul consumului minim al acestora si modul in care acestia sunt protejati sunt stabilite prin hotarare a Guvernului.

Masurarea energiei electrice

Art. 60. - (1) Energia electrica tranzactionata pe piata de energie electrica se masoara de catre operatorii de masurare, prin grupuri de masurare, conform codului de masurare elaborat de autoritatea competenta.

(2) Transformatoarele de masura aferente grupurilor de masurare a energiei electrice in vederea decontarii se asigura, dupa caz, de:

- a) operatorul de transport si de sistem;
- b) producatori;
- c) operatorii de distributie;
- d) consumatori.

(3) Operatorii de masurare pot fi:

- a) operatorul de transport si de sistem;
- b) producatorii;
- c) operatorul de distributie;
- d) operatorul de masurare independent.

(4) Operatorul de transport si de sistem, respectiv operatorul de distributie, are obligatia de a presta serviciul de masurare a energiei electrice pentru utilizatorii retelelor electrice repective, in mod nemijlocit sau prin intermediul unui operator de masurare independent desemnat de acestia, cu conditia incadrarii in costurile recunoscute de autoritatea competenta.

(5) In cazuri exceptionale, cand operatorii de transport si de sistem sau de distributie nu instaleaza grupuri de masurare in termenul si in conditiile stabilite prin reglementarile in vigoare, furnizorii sau clientii acestora pot opta, pe cheltuiuala proprie si cu notificarea prealabila a autoritatii competente, pentru un operator de masurare independent in vederea prestarii serviciului de masurare.

CAPITOLUL V
Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie
si in cogenerare de inalta eficienta

Definirea surselor

- Art. 61. - In conditiile prezentei legi, se definesc ca surse regenerabile de energie:
- a) energia eoliana;
 - b) energia solara;
 - c) energia valurilor si a mareelor;
 - d) energia geotermala;
 - e) energia hidroelectrica;
 - f) energia continuta in fractiunea biodegradabila a produselor, deseurilor si reziduurilor din agricultura (inclusiv substante vegetale si reziduuri de origine animala), silvicultura si industrii conexe, precum si fractiunea biodegradabila a deseurilor industriale si comunale, orasenesti si municipale, denumita biomasa;
 - g) energia continuta in gazul de fermentare a deseurilor, denumit si gaz de depozit;
 - h) energia continuta in gazul de fermentare a namolurilor din instalatiile de epurare a apelor uzate;
 - i) energia continuta in produse secundare gazoase, obtinute prin fermentare din materii reziduale organice, formand categoria de combustibil gazos denumita biogaz;
 - j) energia continuta in produse lichide obtinute prin distilarea materiei organice fermentate, formand categoria de combustibil lichid denumita alcool carburant;
 - k) energia obtinuta din alte surse regenerabile, neexploatate in prezent.

Stabilirea ponderii energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 62. - Ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie in consumul national brut de energie electrica se stabileste prin hotarare a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

Certificarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 63. - Certificarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie se atesta prin intermediul garantiilor de origine emise de autoritatea competenta.

Reguli de functionare si comercializare a energiei electrice
produse din surse regenerabile

Art. 64. - Autoritatea competenta stabileste regulile de functionare a pietei de energie electrica, preluarea cu prioritate si comercializarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, in masura in care nu este deteriorat nivelul de siguranta a Sistemului electroenergetic national.

Criterii de promovare a energiei electrice
produse din surse regenerabile

Art. 65. - Criteriile de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie au in vedere urmatoarele:

- a) atingerea tintei nationale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie;
- b) compatibilitatea cu principiile concurentiale de piata;
- c) caracteristicile diferitelor surse regenerabile de energie si tehnologiile de productie a energiei electrice;
- d) promovarea utilizarii surselor regenerabile de energie in cel mai eficient mod.

Scheme de sprijin pentru promovarea producerii energiei
electrice din surse regenerabile

Art. 66. - (1) Pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie se aplica scheme de sprijin, inclusiv prin masuri de amortizare accelerata pentru investitii in surse regenerabile de energie.

(2) Sursele regenerabile eligibile, precum si schemele de sprijin se stabilesc prin hotarare a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

Tehnologii de cogenerare

Art. 67. - In conditiile prezentei legi, se definesc urmatoarele tehnologii de cogenerare cu:

- a) turbine cu gaze in ciclu combinat cu recuperare de caldura si turbine cu abur;
- b) turbina cu abur cu contrapresiune;
- c) turbina cu abur cu condensatie si prize reglabile;
- d) turbine cu gaze si cazane recuperatoare;
- e) motoare cu ardere interna;
- f) microturbine;
- g) motoare Stirling;
- h) celule de combustie;
- i) motoare termice;
- j) cicluri organice Rankine;
- k) orice alta instalatie sau combinatie de instalatii prin care se produce simultan energie termica si electrica.

Cogenerarea de inalta eficienta

Art. 68. - In scopul promovarii producerii energiei electrice in cogenerare, se defineste cogenerarea de inalta eficienta ca fiind procesul care indeplineste unul dintre urmatoarele criterii:

- a) realizarea de economie de energie primara la producerea energiei electrice in cogenerare de cel putin 10% fata de valorile de referinta stabilite prin reglementari specifice pentru producerea separata a energiei electrice si termice - in centrale electrice de cogenerare cu puteri instalate de cel putin 1 MW;
- b) realizarea de economie de energie primara la producerea energiei electrice in cogenerare fata de producerea separata a energiei electrice si termice - in centrale electrice de cogenerare cu puteri instalate sub 1 MW.

Garantiile de origine

Art. 69. - Certificarea energiei electrice produse in cogenerare de inalta eficienta se atesta prin intermediul garantiilor de origine emise de autoritatea competenta.

Comercializarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Art. 70. - Autoritatea competenta prevede, prin reguli de functionare a pietei de energie electrica, preluarea cu prioritate si comercializarea energiei electrice produse in instalatii de cogenerare de inalta eficienta, in masura in care nu este deteriorat nivelul de siguranta a Sistemului electroenergetic national.

Criterii de promovare a energiei electrice produse in cogenerarea de inalta eficienta

Art. 71. - Criteriile de promovare a energiei electrice produse in cogenerarea de inalta eficienta au in vedere urmatoarele:

- a) asigurarea accesului concurential al energiei electrice produse in cogenerare, in conditiile acoperirii tuturor costurilor justificate aferente cogenerarii de inalta eficienta;
- b) caracteristicile diferitelor tehnologii de productie a energiei electrice in cogenerare;
- c) promovarea utilizarii eficiente a combustibililor;
- d) asigurarea protectiei mediului prin reducerea emisiilor poluante fata de producerea separata a energiei electrice si termice.

Scheme de sprijin pentru promovarea producerii energiei electrice in cogenerarea de inalta eficienta

Art. 72. - (1) Pentru promovarea producerii energiei electrice in cogenerarea de se aplica scheme de sprijin.
(2) Schemele de sprijin se stabilesc prin hotarare a Guvernului, la propunerea inalta eficienta ministerului de resort.

Reguli de calificare si comercializare

Art. 73. - (1) Pentru asigurarea accesului pe piata al energiei electrice produse in instalatiile de cogenerare existente la data intrarii in vigoare a prezentei legi, se aplica reguli de calificare si comercializare stabilite de autoritatea competenta.

(2) Termenele, conditiile si perioada de aplicare a regulilor prevazute la alin. (1) se stabilesc prin hotarare a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

CAPITOLUL VI Preturi si tarife

Tipurile de preturi si tarife. Fundamentarea acestora

Art. 74. - Pentru activitatile desfasurate in sectorul energiei electrice se aplica urmatoarele preturi si tarife:

- a) preturi rezultate din mecanismele concurentiale ale pietei de energie electrica;
- b) tarife reglementate pentru serviciile de transport, de sistem si de distributie a energiei electrice;
- c) tarife/preturi reglementate pentru furnizarea de energie electrica la consumatorii captivi pana la deschiderea totala a pietei de energie electrica, precum si pentru consumatorii casnici si consumatorii cu putere maxima aprobata prin avizul de racordare de pana la 100 kVA, dupa deschiderea totala a pietei de energie electrica;
- d) preturi/tarife practicate de furnizorii de ultima optiune dupa deschiderea totala a pietei de energie electrica;
- e) tarife reglementate pentru achizitia serviciilor tehnologice de sistem, pana la crearea unei pieti concurentiale de servicii tehnologice de sistem;
- f) tarife reglementate de racordare la retea;
- g) tarife reglementate practicate de operatorii pietelor centralizate;
- h) preturi reglementate pentru activitatea de productie a energiei electrice, conform prevederilor art. 28 alin. (2) si (4) si ale art. 52;
- i) preturi reglementate pentru energia termica destinata consumului populatiei, produsa in instalatiile de cogenerare;
- j) tarife reglementate pentru activitatea de masurare.

Reglementarea tarifelor

Art. 75. - Pana la deschiderea totala a pietei de energie electrica tarifele pentru consumatorii casnici sunt aceleasi pe intregul teritoriu al tarii.

Metodologiile de reglementare a preturilor si tarifelor

Art. 76. - (1) Preturile si tarifele reglementate se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate si publicate de autoritatea competenta. In calculul acestora vor fi luate in considerare costurile justificate ale activitatilor de productie, transport, distributie si furnizare a energiei electrice si de productie a energiei termice in cogenerare, cheltuielile pentru dezvoltare si protectia mediului, precum si o cota rezonabila de profit.

(2) Metodologiile de reglementare a preturilor si tarifelor se aproba de autoritatea competenta, dupa informarea si consultarea tuturor partilor interesate.

Evidentierea costurilor si a veniturilor

Art. 77. - Operatorii economici, titulari de licenta din sectorul energiei electrice, care practica preturi si tarife reglementate sunt obligati sa prezinte autoritatii competente:

- a) costurile si veniturile realizate separat din activitatile care fac obiectul licentelor acordate in structura stabilita de autoritatea competenta;
- b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor si veniturilor, conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

Stabilirea costurilor si veniturilor reglementate

Art. 78. - (1) In scopul controlului tarifelor la consumatorii captivi, autoritatea competenta aproba costurile/veniturile reglementate pentru cumpararea/vanzarea energiei electrice destinate acestor clienti.

(2) Depasirea costurilor reglementate pentru cumpararea/vanzarea energiei electrice destinate consumatorilor captivi si a costurilor reglementate pentru serviciile de transport si distributie se poate face cu aprobarea autoritatii competente, doar in situatii exceptionale, de forta majora, sau schimbari legislative.

Principiile pentru fundamentarea propunerilor de preturi si tarife reglementate

Art. 79. - (1) Propunerile de preturi si tarife reglementate pentru energia electrica si termica produsa in cogenerare se elaboreaza de operatorii economici din sectorul energiei electrice, cu respectarea metodologiilor emise de autoritatea competenta, si se comunica autoritatii impreuna cu fundamentarea in formatul stabilit de aceasta.

(2) Operatorii economici din sectorul energiei electrice vor transmite autoritatii competente toate datele necesare folosite in procesul de fundamentare a solicitarii si vor asigura accesul la aceste date al reprezentantilor desemnati de autoritatea competenta.

(3) Ordinul de aprobare a preturilor si tarifelor reglementate pentru energia electrica, aplicabile consumatorilor si activitatilor cu caracter de monopol natural, se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I. Ordinul va contine si data intrarii lor in vigoare.

(4) Principiile care stau la baza stabilirii preturilor si tarifelor reglementate pentru energia electrica si termica produsa in cogenerare au in vedere urmatoarele:

a) preturile/tarifele trebuie sa fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective si determinate intr-o maniera transparenta, pe baza metodologiilor aprobate si publicate de autoritatea competenta;

b) preturile/tarifele energiei electrice trebuie sa acopere costurile justificate economic;

c) preturile/tarifele trebuie sa asigure o rata rezonabila a rentabilitatii capitalului investit, stabilita conform reglementarilor emise de autoritatea competenta;

d) tarifele si preturile reglementate pentru consumatorii captivi trebuie sa permita acestora alegerea tipului de pret/tarif care le este mai favorabil, dintre cele practicate de furnizor, in conditiile stabilite de autoritatea competenta;

e) tarifele de racordare trebuie sa contina numai costurile efective de realizare a lucrarilor de racordare a clientilor la reseaua electrica.

(5) Este interzisa subventia incrucisata intre activitatile reglementate, precum si intre activitatile reglementate si cele nereglementate ale unui operator economic.

(6) Furnizorului implicit si celui de ultima optiune li se recunosc integral in tarife costurile de achizitie justificate si costurile asociate, precum si o cota rezonabila de profit.

Limitarea preturilor/tarifelor

Art. 80. - (1) Autoritatea competenta poate limita preturile/tarifele prin:

a) fixarea unei limite superioare a pretului/tarifului in sine;

b) limitarea veniturii din activitatea reglementata, in scopul evitarii cresterii necontrolate a preturilor la clienti.

(2) Costurile nerecunoscute, potrivit alin. (1) lit. b), se recupereaza integral, in conformitate cu procedura emisa de autoritatea competenta.

Recuperarea costurilor

Art. 81. - (1) In cazul in care este impusa respectarea unor conditii suplimentare referitoare la siguranta in furnizare, protectia mediului, inclusiv dezafectarea unitatilor nucleare sau eficienta energetica, participantii la piata de energie electrica au dreptul de a-si recupera costurile rezultate din aplicarea acestor conditii.

(2) Recuperarea acestor costuri se va face conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

Interdictia subventionarii in producerea combinata a energiei electrice si termice

Art. 82. - Operatorii economici care produc combinat energie electrica si termica si care comercializeaza cel putin una dintre acestea vor repartiza costurile intre cele doua forme de energie, potrivit reglementarilor aprobate de autoritatea competenta, fiind interzisa subventionarea incrucisata intre cele doua forme de energie.

Serviciile conexe

Art. 83. - Serviciile prestate tertilor de catre operatorii economici care produc energie hidroelectrica si care au in administrare, concesiune sau inchiriere baraje, diguri si lacuri de acumulare se realizeaza pe baza contractelor incheiate cu beneficiarii.

CAPITOLUL VII Infrațiuni și contravenții

Răspunderi

Art. 84. - Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.

Infrațiuni

Art. 85. - (1) Sustragerea de energie electrică constituie infracțiunea de furt și se pedepsește conform prevederilor Codului penal.

(2) Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentului de măsurare a energiei electrice livrate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

(3) Deteriorarea, modificarea fără drept sau sustragerea componentelor instalațiilor energetice constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare, conform prevederilor Codului penal.

(4) Executarea sau folosirea de instalații clandestine în scopul racordării directe la rețea sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(5) În cazul în care infracțiunile prevăzute la alin. (2)-(4) sunt săvârșite de un salariat al unui titular de licență, limita minimă și maximă specială a pedepsei se majorează cu câte un an.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute de alin. (2)-(4) se pedepsește.

Contravenții

Art. 86. - (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) încălcarea reglementărilor tehnice și comerciale stabilite de autoritatea competentă, desfășurarea activității fără obținerea autorizației, a licenței, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor și autorizațiilor;

b) influențarea formării libere a prețurilor pe piața energiei electrice;

c) refuzul nejustificat al producătorilor de a respecta obligațiile care le revin potrivit art. 33;

d) nerespectarea dispozițiilor operative ale operatorului de transport și de sistem;

e) refuzul accesului oricărui solicitant la rețelele electrice de transport și de distribuție;

f) refuzul de a transmite oferta privind condițiile de furnizare a energiei electrice, conform prevederilor art. 53 alin. (1);

g) refuzul de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse de autoritatea competentă, precum și obstrucționarea acestora în îndeplinirea atribuțiilor sale;

h) neprezentarea datelor și informațiilor solicitate de autoritatea competentă sau furnizarea incorectă și incompletă de date și informații necesare desfășurării activității autorității competente, precum și nerealizarea măsurilor dispuse de aceasta;

i) refuzul clienților de a permite accesul la grupurile de măsurare;

j) nerespectarea obligațiilor de producere și/sau de ofertare conform prevederilor legale;

k) orice acțiune a operatorului de transport și de sistem de alterare nejustificată a ordinii de merit a capacităților de producere;

l) furnizarea unor informații incomplete sau eronate utilizatorilor capacităților de interconexiune de către operatorul de transport și de sistem;

m) divulgarea de date cu caracter confidențial privind operațiunile comerciale de către operatorul de transport și de sistem sau de operatorul unei piețe centralizate de energie electrică, altfel decât în condițiile legii;

n) întârzierea nejustificată în racordarea noilor clienți sau în realimentarea acestora după întrerupere, precum și propunerea unor soluții de racordare, altele decât cele optime din punct de vedere tehnic și cu costuri minime, conform actelor normative în vigoare și reglementărilor stabilite de autoritatea competentă;

o) executarea de săpături sau lucrări de orice fel în zonele de protecție a instalațiilor, fără consimțământul prealabil al titularului acestora;

p) interzicerea de către persoane fizice sau juridice a accesului operatorului de transport și de sistem sau de distribuție pentru efectuarea lucrărilor de rețehnologizare, reparații, revizii, intervenții la avarii și pentru defrisare sau a tăierilor de modelare pentru crearea și menținerea distanței regulamentare față de rețelele electrice;

q) practicarea de prețuri sau tarife pentru activitățile reglementate, fără aprobarea autorității competente;

r) nepublicarea și neactualizarea pe pagina proprie de web a datelor tehnice referitoare la capacitățile de interconexiune de către operatorul de transport și sistem;

s) nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem a procedurilor privind alocarea capacităților de interconexiune și a reglementărilor privind conectarea la rețea a utilizatorilor;

s) nerespectarea de catre operatorul de distributie a reglementarilor privind conectarea la retea a utilizatorilor;

t) utilizarea de catre un tert a componentelor retelelor electrice de distributie/transport in alte scopuri decat cele prevazute de prezenta lege, fara incheierea unui contract in acest sens cu detinatorul de drept al acestora;

t) proiectarea si executarea de lucrari in instalatiile electrice fara atestat sau autorizatie, precum si nerespectarea prevederilor acestora.

(2) Contravenitiile prevazute la alin. (1) lit. a), c), d), e), g)-l) si n)-t) se sanctioneaza cu amenda de la 100 lei la 1.000 lei, in cazul persoanelor fizice, si cu amenda de la 25.000 lei la 100.000 lei, in cazul persoanelor juridice.

(3) Contravenitiile prevazute la alin. (1) lit. b), f) si m) se sanctioneaza cu amenda de la 100 lei la 1.000 lei, in cazul persoanelor fizice, si cu amenda de la 20.000 lei la 100.000 lei, in cazul persoanelor juridice.

(4) Constatarea contravenitiilor si aplicarea sanctiunilor se fac de catre:

a) reprezentantii imputerniciti ai autoritatii competente, in cazul contravenitiilor prevazute la alin. (1) lit. a)-n) si q)-t);

b) reprezentantii imputerniciti ai consiliilor locale, in cazul contravenitiilor prevazute la alin. (1) lit. o) si p).

Regimul juridic al contravenitiilor

Art. 87. - Contravenitiilor prevazute la art. 86 le sunt aplicabile prevederile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenitiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

Constatarea contravenitiilor

Art. 88. - (1) In vederea constatarii contravenitiilor prevazute la art. 86 alin. (1), agentii constatatori mentionati la art. 86 alin. (4) au acces, in conditiile legii, in cladiri, incaperi, la instalatii si in orice alt loc, pana la receptoarele de energie, si au dreptul sa verifice instalatia, precum si sa execute masuratori si determinari. Proprietarii si cei care exploateaza aceste cladiri, locuri sau instalatii sunt obligati sa puna la dispozitie agentilor constatatori documentele si actele specifice activitatii lor.

(2) Organele de politie sunt obligate sa acorde, la cerere, sprijin agentilor constatatori.

Aplicarea sanctiunii contravenationale

Art. 89. - Aplicarea sanctiunii contravenationale se face prin proces-verbal de constatare si sanctionare, in urma unei actiuni de control, intocmit de reprezentantul imputernicit al autoritatii care a dispus actiunea de control.

Art. 89¹. - Prezenta lege reglementeaza sectorul si piata energiei electrice si se completeaza cu prevederile Legii gazelor nr. 351/2004, cu modificarile si completarile ulterioare, care reglementeaza sectorul si piata gazelor naturale.

CAPITOLUL VIII

Dispozitii tranzitorii si finale

Intrarea in vigoare

Art. 90. - (1) Prezenta lege intra in vigoare la 30 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) La data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga Legea energiei electrice nr. 318/2003, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 511 din 16 iulie 2003.

(3) In termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi, ministerul de resort si autoritatea competenta vor elabora, vor modifica si vor completa regulamentele prevazute de prezenta lege.

*

Prezenta lege transpune Directiva 2003/54/CE privind normele comune pentru piata interna de energie electrica si de abrogare a Directivei 96/92/CE, publicata in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 176 din 15 iulie 2004, Directiva 2005/89/CE privind masurile menite sa garanteze siguranta aprovizionarii cu energie electrica si investitiile in infrastructuri, publicata in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. 33 din 4 februarie 2006, si prevederile art. 4 paragraful 3 din Directiva 2004/8/CE privind promovarea cogenerarii pe baza cererii de energie termica utila pe piata interna a energiei si de modificare a Directivei 92/42/CEE, publicata in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 52 din 21 februarie 2004.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (1) din Constitutia Romaniei, republicata.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
BOGDAN OLTEANU

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TARACILA

Bucuresti, 9 ianuarie 2007.
Nr. 13.